

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ (Business Plan) ΓΙΑ ΤΟ
ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΟ ΕΛΑΙΟΥΡΓΕΙΟ "Ελλαδικό" ΤΣΟΥΚΑΛΑΙΚΑ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ

Βασίλειος Μουτζούρης

Καλαμάτα 2017

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ (Business Plan) ΓΙΑ ΤΟ
ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΟ ΕΛΑΙΟΥΡΓΕΙΟ "Ελλαδικό" ΤΣΟΥΚΑΛΑΙΚΑ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ**

Βασίλειος Μουτζούρης

ΑΜ: 2010002

Επιβλέπων καθηγητής: Βασιλόπουλος Γεώργιος

Καλαμάτα 2017

Δηλώνω υπεύθυνα ότι η πτυχιακή εργασία είναι εξ' ολοκλήρου δικό μου έργο και κανένα μέρος της δεν είναι αντιγραμμένο από έντυπες ή ηλεκτρονικές πηγές, μετάφραση από ξενόγλωσσες πηγές και αναπαραγωγή από εργασίες άλλων ερευνητών ή φοιτητών. Όπου έχω βασιστεί σε ιδέες ή κείμενα άλλων, έχω προσπαθήσει με όλες μου τις δυνάμεις να το προσδιορίσω σαφώς μέσα από την καλή χρήση αναφορών ακολουθώντας την ακαδημαϊκή δεοντολογία.

Ευχαριστίες

Περίληψη

Το ελαιόλαδο κατατάσσεται στα βασικά εξαγωγίμα προϊόντα της Ελλάδος, αφού η χώρα τοποθετείται στη τρίτη θέση παγκοσμίως όσον αφορά τον όγκο των εξαγωγών του εν λόγω προϊόντος και των παραγώγων του. Η Ελλάδα διαθέτει έναν μεγάλο αριθμό ελαιουργείων κι επιχειρήσεων τυποποίησης και εμπορίας ελαιολάδου, καθώς και μεγάλες εκτάσεις όπου καλλιεργούνται τα ελαιόδεντρα για χιλιάδες χρόνια. Η παρούσα εργασία αφορά στη διαμόρφωση ενός επιχειρηματικού σχεδίου για την υλοποίηση οικολογικής μονάδας παραγωγής ελαιολάδου στη περιοχή Τσουκαλαίικα στο νομό Μεσσηνίας. Ο εν λόγω νομός περιλαμβάνεται στις περιοχές όπου παράγεται ο μεγαλύτερος όγκος του ελληνικού ελαιολάδου γι' αυτό και η δημιουργία μιας ελαιουργικής μονάδας, όπου μάλιστα το ελαιόλαδο θα παράγεται με οικολογικές μεθόδους, θεωρείται ως επιχειρηματική ευκαιρία.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ευχαριστίες	iv
Περίληψη	v
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ.....	vi
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ	viii
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΣΧΗΜΑΤΩΝ	ix
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΙΚΟΝΩΝ.....	x
ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	1
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1. ΤΟ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟ	3
1.1 Το δέντρο της ελιάς.....	3
1.2 Γενικά χαρακτηριστικά του ελαιολάδου	4
1.3 Κατηγορίες ελαιολάδου	6
1.3.1 Ελαιόλαδο Προστατευόμενης Ονομασίας Προέλευσης- Π.Ο.Π. και Ελαιόλαδο Προστατευόμενης Γεωγραφικής Ένδειξης- Π.Γ.Ε.	8
1.3.2 Βιολογικό και οικολογικό ελαιόλαδο	9
1.4 Διατροφική αξία του ελαιολάδου και συμβολή του στην υγεία	10
1.5 Η παγκόσμια παραγωγή ελαιολάδου	11
1.6 Η ελληνική παραγωγή ελαιολάδου	14
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2. Ο ΚΛΑΔΟΣ ΤΟΥ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ	19
2.1 Τα ελαιουργεία- ελαιοτριβεία	19
2.2 Τα τυποποιητήρια ελαιολάδου	20
2.3 Τα πυρηνελαιουργεία.....	22

2.4	Η ζήτηση και η κατανάλωση ελαιολάδου στην Ελλάδα.....	22
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3. ΤΟ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΟ ΕΛΑΙΟΥΡΓΕΙΟ «ΕΛΛΑΔΙΚΟ»		
3.1	Παρουσίαση της επιχείρησης.....	25
3.1.1	Τοποθεσία	25
3.1.2	Κτιριακές εγκαταστάσεις και μηχανολογικός εξοπλισμός	26
3.2	Διοίκηση και ανθρώπινο δυναμικό	29
3.3	Προϊόντα και τρόπος παραγωγής.....	30
3.4	Ανάλυση ανταγωνισμού.....	32
3.5	Ανάλυση SWOT.....	33
3.6	Χρηματοοικονομική Ανάλυση.....	34
3.6.1	Πολιτική τιμών.....	35
3.6.2	Προβλέψεις Πωλήσεων – Εισπράξεων.....	36
3.6.3	Προβλέψεις Παραγωγής	38
3.6.4	Προβλέψεις αγορών Ά Υλών – Πληρωμών.....	40
3.6.5	Προϋπολογισμός Άμεσης Εργασίας	43
3.6.6	Προϋπολογισμός Έμμεσου Κόστους.....	44
3.6.7	Προϋπολογισμός Κόστους Παραχθέντων	46
3.6.8	Προϋπολογισμός Δαπανών Διοίκησης και Πωλήσεων	47
3.6.9	Προϋπολογισμός Μετρητών	49
3.6.10	Προϋπολογισμός Κόστους Πωληθέντων.....	51
3.6.11	Προϋπολογισμός Αποτελεσμάτων Χρήσεως.....	53
3.6.12	Προϋπολογισμός Ισολογισμού	54
ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ		56
Βιβλιογραφία		58

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ

Πίνακας 1.1 Συγκεντρωτικός Πίνακας Χαρακτηριστικών των Διαφόρων Ελαιολάδων	8
Πίνακας 1.2 Χώρες με τη μεγαλύτερη ετήσια παραγωγή ελαιοκάρπου.....	11
Πίνακας 1.3. Παραγωγή ελαιολάδου των 3 μεγαλύτερων παραγωγών χωρών τη περίοδο 2000-2014.....	13
Πίνακας 1.4. Εγχώρια παραγωγή ελαιολάδου, ανά γεωγραφική περιοχή, τη περίοδο 2007-2009.	15
Πίνακας 1.5. Οι ελληνικές εξαγωγές ελαιολάδου τη περίοδο 2008-2012.....	17
Πίνακας 1.6. Ελληνικές εξαγωγές ελαιολάδου, ανά προορισμό, έτους 2011.	18
Πίνακας 2.1 Η κατανομή των ελληνικών ελαιοτριβείων	19
Πίνακας 2.2. Η κατανομή των ελληνικών τυποποιητηρίων ελαιολάδου	21
Πίνακας 2.3 Η κατά κεφαλήν κατανάλωση ελαιολάδου τη περίοδο 2009-2011	23
Πίνακας 3.1 Πωλήσεις ανά έτος και συνολικά.....	36
Πίνακας 3.2: Κατάσταση αναμενομένων εισπράξεων μετρητών.....	38
Πίνακας 3.3 Προϋπολογισμός Παραγωγής	39
Πίνακας 3.4 Προϋπολογισμός Ά Υλών	40
Πίνακας 3.5: Κατάσταση αναμενομένων εκταμιεύσεων μετρητών	42
Πίνακας 3.6 Προϋπολογισμός Άμεσης Εργασίας.....	43
Πίνακας 3.7: Προϋπολογισμός Έμμεσου Κόστους	45
Πίνακας 3.8 Κατάσταση Κόστους Παραχθέντων.....	46
Πίνακας 3.9: Προϋπολογισμός Δαπανών Διοίκησης και Πωλήσεων.....	48
Πίνακας 3.10: Προϋπολογισμός Μετρητών	50
Πίνακας 3.11: Κατάσταση Κόστους Πωληθέντων.....	51
Πίνακας 3.12: Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσεως.....	53
Πίνακας 3.13 Ισολογισμός.....	54

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΣΧΗΜΑΤΩΝ

Σχήμα 1.1 Σύσταση ελαιολάδου	5
Σχήμα 1.2 Εγχώρια παραγωγή ελαιολάδου περιόδου 2007-2009	16
Σχήμα 2.1 Η κατανομή των ελληνικών ελαιοτριβείων.....	20
Σχήμα 2.2 Η κατανομή των ελληνικών τυποποιητηρίων ελαιολάδου.....	21
Σχήμα 2.3 Η κατά κεφαλήν κατανάλωση ελαιολάδου τη περίοδο 2009-2011	24
Σχήμα 3.1 Διάρκεια απασχόλησης	30
Σχήμα 3.2 Ανάλυση SWOT ελαιουργείου «Ελλαδικό»	34
Σχήμα 3.3 Προϋπολογισμένες πωλήσεις σε κιλά	36
Σχήμα 3.4 Πωλήσεις ανά έτος	37
Σχήμα 3.5 Προϋπολογισμός Παραγωγής.....	39
Σχήμα 3.6 Προϋπολογισμός Ά Υλών	41
Σχήμα 3.7 Αναμενόμενες εκταμιεύσεις μετρητών	42
Σχήμα 3.8 Προϋπολογισμός Άμεσης Εργασίας.....	44
Σχήμα 3.9 Προϋπολογισμός Έμμεσου Κόστους	45
Σχήμα 3.10 Κόστος Παραχθέντων.....	47
Σχήμα 3.11 Συνολικές προϋπολογιζόμενες δαπάνες πωλήσεων και διοίκησης.....	49
Σχήμα 3.12 Υπόλοιπο ταμείου.....	51
Σχήμα 3.13 Κόστος Πωληθέντων	52
Σχήμα 3.14 Καθαρά αποτελέσματα (κέρδη) προ φόρων.....	53

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΙΚΟΝΩΝ

Εικόνα 1.1. Το δέντρο της ελιάς.....	3
Εικόνα 3.1 Η περιοχή των Τσουκαλαϊκών στη Μεσσηνία.....	25
Εικόνα 3.2 Κεντρική Μονάδα ελαιουργείου	26
Εικόνα 3.3 Ιμάντας μεταφοράς ελαιοκάρπου	27
Εικόνα 3.4 Σύστημα πλυσίματος ελαιοκάρπου	28
Εικόνα 3.5 Πολτοποιητής ελιάς.....	29

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η Ελλάδα τοποθετείται στη τρίτη θέση, στη σχετική κατάταξη, με τις χώρες που παράγουν κι εξάγουν το μεγαλύτερο όγκο ελαιολάδου παγκοσμίως, μετά την Ισπανία και την Ιταλία. Η Ιταλία, μάλιστα, εισάγει μεγάλες ποσότητες ελληνικού ελαιολάδου οι οποίες, μετά από επεξεργασία, πωλούνται ως ιταλικό προϊόν.

Οι Έλληνες καταναλώνουν τις μεγαλύτερες ποσότητες ετησίως σε ελαιόλαδο, συγκριτικά με οποιονδήποτε άλλο λαό. Αυτό είναι λογική απόρροια λόγω της παράδοσης που υπάρχει στη χώρα αναφορικά με τη καλλιέργεια του ελαιόδεντρου, αλλά και της πρωταρχικής θέσης που κατέχει το ελαιόλαδο στη μεσογειακή διατροφή.

Η Πελοπόννησος και το νησί της Κρήτης παράγουν το μεγαλύτερο όγκο του ελληνικού ελαιολάδου και στις περιοχές αυτές εντοπίζεται και ο μεγαλύτερος αριθμός των παραγωγικών μονάδων.

Η παρούσα εργασία αποτελεί το επιχειρηματικό σχέδιο μιας οικολογικής μονάδας παραγωγής στη Μεσσηνία και συγκεκριμένα στη περιοχή των Τσουκαλαϊϊκών, πλησίον της Καλαμάτας. Ο νομός Μεσσηνίας υπάγεται στις βασικές περιοχές παραγωγής ελαιολάδου, όπου ο εν λόγω κλάδος εμφανίζει σημαντικές ευκαιρίες συγκριτικά με άλλες περιοχές ή νομούς της χώρας.

Αρχικώς, παρατίθενται στοιχεία αναφορικά με τη φύση και τα χαρακτηριστικά του ελαιολάδου, καθώς και του ρόλου που διαδραματίζει στην ελληνική οικονομία και κατανάλωση. Εν συνεχεία, δομείται το πλήρες επιχειρηματικό σχέδιο του οικολογικού ελαιουργείου «Ελλαδικό» στα Τσουκαλαϊϊκα Μεσσηνίας. Πιο αναλυτικά, πραγματοποιείται παρουσίαση της επιχείρησης με αναφορά στο τόπο εγκατάστασης, το προσωπικό, το διαθέσιμο μηχανολογικό εξοπλισμό, τα προϊόντα και τις μεθόδους παράγωγής, ενώ εντοπίζονται και ανταγωνιστικές επιχειρήσεις στο νομό. Επίσης, πραγματοποιείται ανάλυση SWOT, καθώς και χρηματοοικονομική ανάλυση με την ολοκλήρωση προβλέψεων πωλήσεων και εισπράξεων, παραγωγής και α' υλών και πληρωμών. Επιπρόσθετα, παρατίθενται προϋπολογισμοί αναφορικά με την άμεση

εργασία, το έμμεσο κόστος, το κόστος παραχθέντων, τις δαπάνες διοίκησης και πωλήσεων, τα μετρητά, το κόστος πωληθέντων και τα αποτελέσματα χρήσεως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1. ΤΟ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟ

1.1 Το δέντρο της ελιάς

Το ελαιόλαδο εξάγεται από το δέντρο της ελιάς το οποίο είναι είδος υποτροπικό, αειθαλές και το ύψος του μπορεί να φθάσει τα 15 με 20 μέτρα, ενώ χαρακτηρίζεται από τη μακροζωία του. Η μακροζωία αυτή μπορεί να αποδοθεί στην ανθεκτικότητα, που εμφανίζει το ξύλο του δέντρου σε προσβολές από εχθρούς και ασθένειες, καθώς και την ικανότητα ανάπτυξης νέας βλάστησης από το λαιμό ή και τις ρίζες. (Κωστελένος, 2011).

Πηγή: www.papoutsanis.gr

Εικόνα 1.1. Το δέντρο της ελιάς

Η ελιά αποτελεί ένα από τα αρχαιότερα καλλιεργούμενα δέντρα παγκοσμίως, καθώς η καλλιέργειά της πραγματοποιείται για τουλάχιστον 6.000 χρόνια. Οι ιστορικοί θεωρούν ως πιθανότερο τόπο προέλευσης του ελαιόδεντρου τις περιοχές της Συρίας και της Μικράς Ασίας, αλλά αγριελιές βρίσκονται διάσπαρτες και σε όλη τη λεκάνη της Μεσογείου, στην Ελλάδα, στα βόρεια παράλια της Αφρικής, στην Τουρκία και στην Ισπανία. Η ελιά διαδόθηκε από τη βόρεια Συρία, αρχικά, στα ελληνικά νησιά

και την ηπειρωτική Ελλάδα και κατά το 600 π.Χ. στην Ιταλία, τη Σικελία και τη Σαρδηνία και μετέπειτα στις λοιπές μεσογειακές χώρες (Κυριτσάκης, 2007).

Τόσο το δέντρο της ελιάς, όσο και τα προϊόντα του συνδέονταν άμεσα με την καθημερινότητα των αρχαίων Ελλήνων, όπως η διατροφή, η θρησκεία και ο διάκοσμος στα αγγεία. Η ελιά αποτελούσε για τους αρχαίους Έλληνες σύμβολο ειρήνης, σοφίας και νίκης, γεγονός που αποδεικνύεται και από τη παράδοση των Ολυμπιακών Αγώνων όπου οι νικητές στεφανώνονταν με ένα κλαδί αγριελιάς (Κυριτσάκης, 2007).

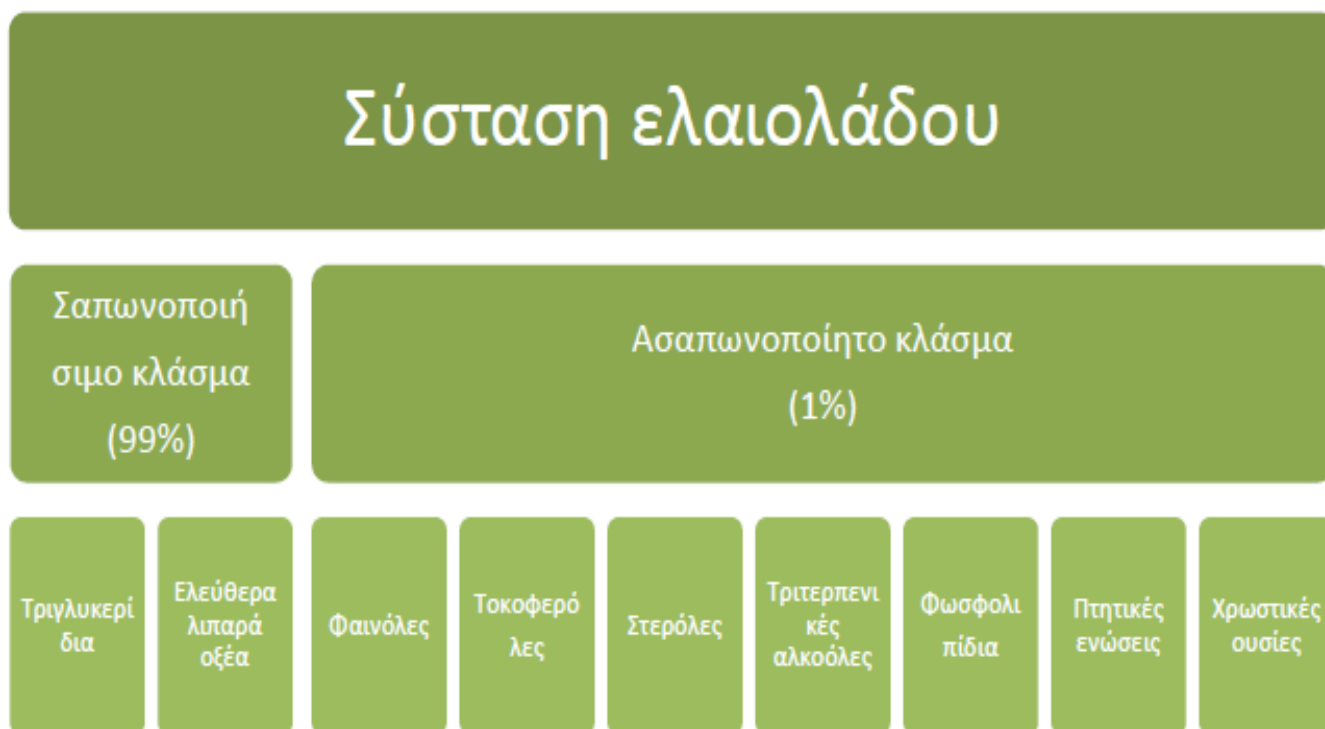
Ανεξάρτητα από το τόπο καταγωγής της, η καλλιεργούμενη ελιά, με όποιον τρόπο και να προέκυψε και μετά από χιλιάδες χρόνια ανθρώπινης παρέμβασης σε διαφορετικές εδαφοκλιματικές συνθήκες, εξελίχθηκε τόσο πολύ, ώστε σήμερα υπάρχουν περισσότερες από 600 ποικιλίες (Ποντίκης, 1992).

1.2 Γενικά χαρακτηριστικά του ελαιολάδου

Τα λάδια είναι λιπίδια που αποτελούνται, κυρίως, από ανώτερα λιπαρά οξέα ενωμένα με γλυκερίνη, αλλά περιέχουν και μικρές ποσότητες άλλων ουσιών λόγω της κατεργασίας και αποθήκευσής τους. Έτσι, τα λάδια περιέχουν τριγλυκερίδια, διγλυκερίδια, μονογλυκερίδια, λιπαρά οξέα, στερόλες, φωσφολιπίδια, χρωστικές, λιποδιαλυτές βιταμίνες, υδρογονάνθρακες, νερό, προϊόντα οξειδωσης και ίχνη μετάλλων (Λάβαντος & Χελά, 2008).

Όσον αφορά, συγκεκριμένα, το ελαιόλαδο συστατικά του ελαιόλαδου κατηγοριοποιούνται στα ασαπωνοποίητα και στα σαπωνοποιήσιμα. Σαπωνοποιήσιμα συστατικά είναι τα τριγλυκερίδια, τα ελεύθερα λιπαρά οξέα και τα φωσφατίδια, στερόλες, φαινόλες, ρητινοειδείς και ζελατινόδεις ουσίες. Το ελαιόλαδο είναι, κυρίως, μίγμα εστέρων της γλυκερίνης, γνωστά ως τριγλυκερίδια, με τα ανώτερα λιπαρά οξέα. Τα λιπαρά οξέα διακρίνονται σε κορεσμένα και ακόρεστα. Σε μεγαλύτερο ποσοστό στο ελαιόλαδο βρίσκονται τα ακόρεστα λιπαρά οξέα, κυριότερα των οποίων είναι το μονοακόρεστο ελαϊκό και το λινελαϊκό οξύ. Από τα δε κορεσμένα συναντάται, κυρίως, το παλμιτικό και το στεατικό οξύ. Επίσης, υπάρχουν

και τα γλυκερίδια του ελαιολάδου που αποτελούν το 70-80% του βάρους του λαδιού (Διανέλλος, 2015).

Πηγή: *Ενιαίος Φορέας Ελέγχου Τροφίμων, 2013.*

Σχήμα 1.1 Σύσταση ελαιολάδου

Σε σχέση με το προσδιορισμό της ποιότητας του ελαιολάδου, αυτή καθορίζεται με βάση τα 4 παρακάτω κριτήρια (Λάβαντος & Χελά, 2008):

- **Οξύτητα:** είναι το βασικότερο κριτήριο ποιοτικής κατάταξης του ελαιολάδου και με βάση αυτό το ελαιόλαδο διακρίνεται σε βρώσιμο και βιομηχανικό.
- **Οξείδωση:** τα προϊόντα οξείδωσης καταδεικνύουν το βαθμό υποβάθμισης των ελαίων, ενώ ορισμένες στερόλες, φωσφολιπίδια, χρωστικές και μέταλλα επηρεάζουν τη σταθερότητά τους στην οξείδωση.
- **Χρώμα:** το χρώμα του ελαιολάδου καθορίζεται από το είδος των λιποδιαλυτών χρωστικών.
- **Οργανοληπτικά χαρακτηριστικά:** η γεύση εξαρτάται από τη παρουσία των πτητικών συστατικών, καθώς, επίσης, από τα λιπαρά οξέα και, κυρίως, το ελαϊκό και το λινελαϊκό και από τις πολυφαινόλες.

Όπως, ακόμα, αναφέρουν οι Γκούμας & Σηφακάκη (2013) η σύντομη μεταφορά του ελαιοκάρπου και άμεση επεξεργασία του συμβάλλουν περαιτέρω στη διατήρηση των ποιοτικών χαρακτηριστικών του παραγόμενου ελαιολάδου. Επιπρόσθετα, η μοναδική κωδικοποιημένη αρίθμηση της κάθε φιάλης, όπως καθορίζεται στις σχετικές ανά ελαιόλαδο προδιαγραφές, συντελούν στην προστασία του τελικού καταναλωτή από πιθανή εξαπάτηση.

1.3 Κατηγορίες ελαιολάδου

Οι βασικές κατηγορίες του εμπορεύσιμου ελαιολάδου είναι οι κάτωθι.

Παρθένα ελαιόλαδα: πρόκειται για έλαια που λαμβάνονται από τον ελαιόκαρπο μόνο με μηχανικές μεθόδους ή άλλες φυσικές επεξεργασίες, σε συνθήκες που δεν προκαλούν αλλοίωση του ελαίου, και τα οποία δεν έχουν υποστεί καμία άλλη επεξεργασία πλην της πλύσης, της μετάγγισης, της φυγοκέντρωσης και της διήθησης. Εξαιρούνται τα έλαια που λαμβάνονται με διαλύτες, με βοηθητικές ύλες παραλαβής που έχουν χημική ή βιοχημική δράση, ή με μεθόδους επανεστεροποίησης ή πρόσμειξης με έλαια άλλης φύσης (Ενιαίος Φορέας Ελέγχου Τροφίμων, 2013).

Τα παρθένα ελαιόλαδα διακρίνονται στις παρακάτω επιμέρους κατηγορίες.

Εξαιρετικό παρθένο ελαιόλαδο: είναι το έλαιο που η μέγιστη περιεκτικότητά του σε ελεύθερα λιπαρά οξέα, σε όρους ελαϊκού οξέος, δε ξεπερνά το 1gr ανά 100gr, ενώ τα λοιπά χαρακτηριστικά του συνάδουν με τα υπόλοιπα της γενικότερης κατηγορίας των παρθένων ελαιολάδων (Ramirez- Tortosa, Granados & Quiles, 2006).

Παρθένο ελαιόλαδο: είναι το ελαιόλαδο του οποίου η περιεκτικότητα σε ελεύθερα λιπαρά οξέα, εκφραζόμενα σε ελαϊκό οξύ, δεν υπερβαίνει τα 2gr στα 100gr (Κέντρο Επιχείρησης & Καινοτομίας Αττικής, 2012).

Ελαιόλαδο λαμπάντε: πρόκειται για ελαιόλαδο που είναι ακατάλληλο για κατανάλωση και που προορίζεται για επεξεργασία, καθώς η οξύτητά του είναι μεγαλύτερη από 2,0% (Σειμενάκης, 2014).

Εξευγενισμένο ελαιόλαδο: είναι το ελαιόλαδο που λαμβάνεται από τον εξευγενισμό παρθένων ελαιολάδων, η οξύτητα του οποίου δεν υπερβαίνει το 0,3 %, ενώ τα άλλα

ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του είναι σύμφωνα με τα προβλεπόμενα για την κατηγορία αυτή (Prosodol, 2011).

Ελαιόλαδο αποτελούμενο από εξευγενισμένα ελαιόλαδα και παρθένα ελαιόλαδα: είναι το αποτέλεσμα της μίξης εξευγενισμένου ελαιολάδου και παρθένων ελαιολάδων, εκτός από ελαιόλαδο λαμπαντέ, του οποίου η περιεκτικότητα σε ελεύθερα λιπαρά οξέα, σε όρους ελαϊκού οξέος, δεν υπερβαίνει το 1gr ανά 100gr (Κέντρο Επιχείρησης & Καινοτομίας Αττικής, 2012).

Ακατέργαστο πυρηνέλαιο: πρόκειται για έλαιο που λαμβάνεται από τους πυρήνες της ελιάς, κατόπιν επεξεργασίας με διαλύτες ή με φυσικά μέσα και που αντιστοιχεί, με εξαίρεση ορισμένα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, σε ελαιόλαδο λαμπάντε (Peloponnese Olive Grove, 2015).

Εξευγενισμένο πυρηνέλαιο: είναι το έλαιο που λαμβάνεται με εκχύλιση των ελαιοπυρήνων που έχουν απομείνει μετά την έκθλιψη του ελαιοκάρπου και το οποίο έχει καταστεί βρώσιμο με εξευγενισμό ανάλογο του ελαιόλαδο. Στο εμπόριο διατίθεται με επιτρεπόμενη οξύτητα μέχρι 3,3% (Ανδρικόπουλος, 2015).

Πυρηνέλαιο: πρόκειται για έλαιο που αποτελείται από μείγμα εξευγενισμένου πυρηνελαίου και παρθένων ελαιολάδων, εκτός από το ελαιόλαδο λαμπάντε, του οποίου η περιεκτικότητα σε ελεύθερα λιπαρά οξέα, εκφραζόμενη σε ελαϊκό οξύ, δεν υπερβαίνει το 1g ανά 100g και του οποίου τα άλλα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά είναι σύμφωνα με τα προβλεπόμενα για την κατηγορία αυτή (Organic Life, 2016).

Πίνακας 1.1 Συγκεντρωτικός Πίνακας Χαρακτηριστικών των Διαφόρων Ελαιολάδων

	Οξύτητα (%)	Αριθμός Υπεροξειδίων (meq02/ kg)	Σταθερά K₂₇₀	Σταθερά ΔΚ
Εξαιρετικό παρθένο ελαιόλαδο	≤ 0,8	≤ 20	≤ 0,22	≤ 0,01
Παρθένο ελαιόλαδο	≤ 2	≤ 20	≤ 0,01	≤ 0,25
Ελαιόλαδο Λαμπάντε	≥ 2			
Ραφινρισμένο ελαιόλαδο	≤ 0,3	≤ 5	≤ 1,1	≤ 0,16
Ελαιόλαδο	≤ 1	≤ 15	≤ 0,9	≤ 0,1
Ακατέργαστο πυρηνέλαιο				
Ραφινρισμένο πυρηνέλαιο	≤ 0,3	≤ 10	≤ 2	≤ 0,2
Πυρηνέλαιο	≥ 1			

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

1.3.1 Ελαιόλαδο Προστατευόμενης Ονομασίας Προέλευσης- Π.Ο.Π. και Ελαιόλαδο Προστατευόμενης Γεωγραφικής Ένδειξης- Π.Γ.Ε.

Τα προϊόντα Προστατευόμενης Ονομασίας Προέλευσης (Π.Ο.Π.) είναι προϊόντα τα οποία κατάγονται από συγκεκριμένο τόπο, περιοχή ή, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, χώρα, των οποίων η ποιότητα ή τα χαρακτηριστικά οφείλονται, κυρίως, ή αποκλειστικά στο ιδιαίτερο γεωγραφικό περιβάλλον που συμπεριλαμβάνει τους εγγενείς φυσικούς και ανθρώπινους παράγοντες, και των οποίων όλα τα στάδια της παραγωγής, πραγματοποιούνται εντός της οριοθετημένης γεωγραφικής περιοχής (Agrocet, 2007).

Τα προϊόντα Προστατευόμενης Γεωγραφικής Ένδειξης (Π.Γ.Ε.) προέρχονται από συγκεκριμένο τόπο, περιοχή ή χώρα, των οποίων ένα συγκεκριμένο ποιοτικό χαρακτηριστικό, η φήμη ή άλλο χαρακτηριστικό μπορεί να αποδοθεί, κυρίως, στη γεωγραφική του προέλευση και των οποίων ένα τουλάχιστον από τα στάδια της παραγωγής εκτελείται εντός της οριοθετημένης γεωγραφικής περιοχής (Agrocet, 2007).

Οι προδιαγραφές καταχώρησης των ελαιολάδων Π.Ο.Π./Π.Γ.Ε. καθορίζονται από Υπουργικές Αποφάσεις, αλλά και τους Εκτελεστικούς Κανονισμούς της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Ένωσης όπου εντάσσεται και η Ελλάδα. Σύμφωνα με τους κανονισμούς αυτούς, ο ελαιόκαρπος συγκεκριμένης ποικιλίας που χρησιμοποιείται για την παραγωγή ελαιολάδου Π.Ο.Π./Π.Γ.Ε. προέρχεται αποκλειστικά από συγκεκριμένες περιοχές. Ακόμα, η επεξεργασία του ελαιοκάρπου γίνεται μέσα στη γεωγραφική ζώνη σε ελαιοτριβεία που διασφαλίζουν θερμοκρασίες ελαιόπαστας σε όλες τις φάσεις επεξεργασίας μικρότερες από 30° C ή ακόμα χαμηλότερες. Επιπρόσθετα, γίνεται ιδιαίτερη αναφορά στις καλλιεργητικές τεχνικές και στις μεθόδους καταπολέμησης εντομολογικών προσβολών που θα πρέπει να εφαρμόζονται, οι οποίες συμβάλλουν σε μεγάλο ποσοστό στην αύξηση της παραγωγής και στη βελτίωση της ποιότητας του ελαιολάδου (Γκούμας & Σηφακάκη, 2013).

1.3.2 Βιολογικό και οικολογικό ελαιόλαδο

Βιολογικό είναι το ελαιόλαδο που παράγεται σύμφωνα με τις αρχές της βιολογικής γεωργίας. Η βιολογική γεωργία χρησιμοποιεί ήπιες τεχνικές καλλιέργειας και μέσα φυτοπροστασίας και λίπανσης, που δεν αποτελούν κίνδυνο για το περιβάλλον, αξιοποιώντας τις σύγχρονες κατακτήσεις της επιστήμης, της εμπειρίας και της παράδοσης (Biologika Organika Proionta, 2014).

Όσον αφορά τη παραγωγή οικολογικού ελαιολάδου αυτή βασίζεται σε κριτήρια παραγωγής που σχετίζονται με τον κύκλο διαχείρισης ενός ελαιώνα κατά τη διάρκεια της περιόδου καλλιέργειας, όπου οι διαδικασίες βασίζονται στην προστασία του περιβάλλοντος και των φυσικών πόρων. Ο στόχος είναι να συνδυαστούν η οικονομική απόδοση της καλλιέργειας με την υγεία των παραγωγών και των καταναλωτών, εξασφαλίζοντας, συγχρόνως, την ποιότητα ζωής των επόμενων γενεών (Infoil, n.d.).

Καθώς η παρούσα εργασία αναφέρεται σε οικολογικό ελαιουργείο, περισσότερες λεπτομέρειες αναφορικά με την εν λόγω παραγωγή δίνονται στη συνέχεια της ανάλυσης.

1.4 Διατροφική αξία του ελαιολάδου και συμβολή του στην υγεία

Το λάδι της ελιάς ήταν πάντα μια από τις βασικές τροφές όλων των μεσογειακών λαών. Οι θεραπευτικές ιδιότητες του ελαιολάδου ήταν γνωστές στον Ιπποκράτη και στην ιατρική επιστήμη της αρχαιότητας. Η κατανάλωση μιας κουταλιάς ελαιολάδου κάθε πρωί αποτελούσε, παλαιότερα, συνήθεια πρακτικής υγιεινής. Αυτό ισχύει μέχρι και σήμερα, παρά την εξέλιξη της φαρμακολογίας, διότι έχει ευεργετική επίδραση στο ανθρώπινο πεπτικό σύστημα. Για το λόγο αυτό, αποτέλεσε εμπορεύσιμο προϊόν από την αρχαιότητα. Η πρώτη πληροφορία σχετικά με το εμπόριο ελαιολάδου αναφέρεται το 2.500 π.Χ. (Κυριτσάκης, 2007).

Το ελαιόλαδο κατέχει ιδιαίτερα σημαντική θέση στην παραδοσιακή διατροφή των μεσογειακών χωρών, όπως η Ελλάδα, η Ιταλία, η νότια Γαλλία, η Ισπανία, αλλά και η Τυνησία και το Μαρόκο, μεταξύ άλλων. Με βάση συγκεκριμένες μελέτες, μάλιστα, έχει καταδειχθεί ότι τα άτομα που ακολουθούν τη μεσογειακή διατροφή- και άρα καταναλώνουν ελαιόλαδο- έχουν μειωμένο κίνδυνο εμφάνισης εμφράγματος του μυοκαρδίου, θνησιμότητας από στεφανιαία νόσο, αλλά και συνολικής θνησιμότητας. Ειδικά όσον αφορά τα καρδιακά νοσήματα η κατανάλωση ελαιολάδου είναι συνδεδεμένη (Ξενάκη, 2015):

- Με την βελτίωση ορισμένων δεικτών ρίσκου για καρδιαγγειακά νοσήματα.
- Με καλύτερο έλεγχο της αρτηριακής πίεσης.
- Με μείωση των επιπέδων τριγλυκεριδίων και γλυκόζης στο αίμα.
- Με μείωση της ολικής και της LDL (κακής) χοληστερόλης.
- Με αντιπηκτικές ιδιότητες.

Η ευεργετική δράση του ελαιολάδου, όμως, στον ανθρώπινο οργανισμό δεν περιορίζεται στα προαναφερθέντα. Σύμφωνα με πρόσφατα δημοσιευμένα έρευνα καταδείχθηκε ότι αυτοί που καταναλώνουν ελαιόλαδο έχουν έως και 50% λιγότερες πιθανότητες κινδύνου εμφάνισης διαβήτη τύπου II. Επιπλέον, το ελαιόλαδο βοηθά στο περιορισμό των συμπτωμάτων της οστεοπόρωσης και εικάζεται ότι η χρήση του θα ενταχθεί στα πλαίσια θεραπείας στο εγγύς μέλλον. Με βάση εμπειρικά δεδομένα διαπιστώθηκε ότι το ελαιόλαδο, μαζί με άλλα συστατικά της μεσογειακής διατροφής,

μπορεί να συμβάλλει στην πρόληψη του κακοήθους μελανώματος. Η πιο επικίνδυνη μορφή καρκίνου του δέρματος μπορεί να επιβραδυνθεί από την κατανάλωση του ελαιολάδου, το οποίο είναι πλούσιο σε αντιοξειδωτικά, σύμφωνα με τους ερευνητές. Επιπρόσθετα, ενώ μια διατροφή πλούσια σε λίπη σχετίζεται άμεσα με υψηλότερη συχνότητα εμφάνισης καρκίνου, ορισμένοι τύποι λιπών μπορεί να διαδραματίσει έναν προστατευτικό ρόλο έναντι της ανάπτυξης των όγκων που προκαλούν το καρκίνο του μαστού στις γυναίκες. Τέτοια είναι η περίπτωση του παρθένου ελαιολάδου το οποίο είναι πλούσιο σε ελαϊκό οξύ, ένα μονο-ακόρεστο λιπαρό οξύ, ενώ περιέχει και αρκετές βιοδραστικές ενώσεις, όπως αντιοξειδωτικά (Olive Oil Times, 2016).

1.5 Η παγκόσμια παραγωγή ελαιολάδου

Τα ελαιόδεντρα που καλλιεργούνται παγκοσμίως ανέρχονται σε 810 εκατομμύρια, τα οποία καλύπτουν έκταση 7.000.000 εκταρίων. Ένα ελαιόδεντρο παράγει 15 έως 40 κιλά ελαιοκάρπου ετησίως. Η μέση απόδοση από 100 κιλά ελιές είναι, περίπου, 15-25 κιλά λάδι και ο μέσος όρος λαδιού από αντιστοιχεί ανά δέντρο προσδιορίζεται από 2 μέχρι 4 κιλά (Κέντρο Επιχείρησης & Καινοτομίας Αττικής, 2012).

Στο πιο κάτω πίνακα, περιλαμβάνονται οι χώρες με τη μεγαλύτερη ετήσια ποσότητα, σε μετρικούς τόνους, παραγωγής ελαιοκάρπου.

Πίνακας 1.2 Χώρες με τη μεγαλύτερη ετήσια παραγωγή ελαιοκάρπου

Κατάταξη	Χώρα	Παραγωγή ελαιοκάρπου σε μετρικούς τόνους
1	Ισπανία	5.276.899
2	Ιταλία	3.220.674
3	Ελλάδα	2.232.412
4	Τουρκία	1.292.072
5	Τυνησία	841.524
6	Μαρόκο	745.019
7	Συρία	730.692
8	Αίγυπτος	332.321
9	Πορτογαλία	325.938
10	Αλγερία	299.404

Πηγή: World Atlas, 2016.

Καθώς το δέντρο της ελιάς χαρακτηρίζεται από ευαισθησία στο κρύο, αλλά ανοχή στα θερμά κλίμακα, οι περισσότεροι ελαιώνες εντοπίζονται στη περιοχή των μεσογειακών χωρών, όπου το κλίμα είναι ήπιο.

Η Ισπανία είναι η χώρα με τη μεγαλύτερη παραγωγή ελαιολάδου παγκοσμίως με ποσοστό 37%, εκ του οποίου το 75% παράγεται στη περιοχή της Ανδαλουσίας. Η χώρα διαθέτει 320 εκατομμύρια ελαιόδεντρα διαφόρων ποικιλιών.

Δεύτερη μεγαλύτερη παραγωγός χώρα είναι η Ιταλία με ποσοστό 24% της παγκόσμιας παραγωγής ελαιολάδου. Παρόλο που η εγχώρια παραγωγή δεν καλύπτει τις ανάγκες κατανάλωσης του πληθυσμού, η Ιταλία είναι, επίσης, μια από τις μεγαλύτερες εξαγωγικές χώρες σε ελαιόλαδο. Οι ανάγκες για κατανάλωση καλύπτονται με εισαγωγές από την Ελλάδα και την Τυνησία.

Η Ελλάδα βρίσκεται στη τρίτη θέση των μεγαλύτερων παραγωγών χωρών ελαιολάδου, με ποσοστό συμμετοχής στη παγκόσμια παραγωγή που προσεγγίζεται στο 22%, ενώ στη τέταρτη θέση τοποθετείται η Τυνησία με ποσοστό αρκετά χαμηλότερο, δηλαδή, 9% και έπονται η Τουρκία- με 7%- η Συρία- με 7%- και το Μαρόκο με 2% (Olive Oil Quotation, 2008).

Η υπεροχή των 3 χωρών στη παραγωγή ελαιολάδου καταδεικνύεται και με βάση τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στο πιο κάτω πίνακα που αφορούν τις περιόδους παραγωγής μεταξύ 2000 και 2014.

Πίνακας 1.3. Παραγωγή ελαιολάδου των 3 μεγαλύτερων παραγωγών χωρών τη περίοδο 2000-2014

Περίοδος\ Χώρα (παραγωγή σε τόνους)	Ισπανία (παραγωγή σε τόνους)	Ιταλία (παραγωγή σε τόνους)	Ελλάδα (παραγωγή σε τόνους)
2000-2001	973,7	509,0	430,0
2001-2002	1.411,4	656,7	358,3
2002-2003	861,1	634,0	414,0
2003-2004	1.412,0	685,0	308,0
2004-2005	989,8	879,0	435,0
2005-2006	826,9	636,5	424,0
2006-2007	1.111,4	490,0	370,0
2007-2008	1.236,1	510,0	327,2
2008-2009	1.030,0	540,0	305,0
2009-2010	1.401,5	430,0	320,0
2010-2011	1.391,9	440,0	301,0
2011-2012	1.615,0	399,2	294,6
2012-2013	618,2	415,5	357,9
2013-2014	1.781,5	463,7	132,0

Πηγή: *International Olive Council, 2016.*

Άξια σχολιασμού θεωρείται η αυξημένη παγκόσμια παραγωγή ελαιολάδου τη περίοδο 2015-2016 που ενώ προβλεπόταν να προσεγγίσει τους 2.900.000 τόνους, τελικώς εκτιμήθηκε σε 3.225.000 τόνους, ποσότητα κατά 790.000 τόνους μεγαλύτερη σε σχέση με τη προηγούμενη χρονιά (Olive News, 2016).

Όσον αφορά τη παρούσα περίοδο και τη συνολική παραγωγή που αναμένεται να ολοκληρωθεί τους επόμενους μήνες, τα αποτελέσματα έρευνας που πραγματοποιήθηκε με συμμετοχή 500 πηγών από 47 χώρες που παράγουν ελαιόλαδο καταδεικνύουν μείωση κατά 8% της παγκόσμιας παραγωγής ελαιολάδου σε σύγκριση με την προηγούμενη χρονιά, με την Ευρώπη, η οποία αντιπροσωπεύει το 78% της παγκόσμιας προσφοράς, να μειώνει την παραγωγή της κατά 4%, εξαιτίας της πτώσης στην Ιταλία (-74%), στην Ελλάδα (-26%) και στην Πορτογαλία (-4%), ενώ αντιθέτως εκτιμάται ότι η Ισπανία θα παρουσιάσει ελαφρά αύξηση 9% και η Τουρκία θα επεκταθεί κατά 17%. Ακόμα, η Αφρική, η οποία κατέχει το 11 % της συνολικής παγκόσμιας παραγωγής ελαιολάδου, θα μειώσει την προσφορά της εξαιτίας της

μείωσης παραγωγής των δυο μεγαλύτερων ελαιοπαραγωγών χωρών της, της Τυνησίας (-27%) και του Μαρόκου (-18%) που και οι δυο χώρες αναμένεται να παράγουν 100.000 τόνους. Όσον αφορά την Αμερική, με το 2% της παγκόσμιας παραγωγής, αυτή αναμένεται να σημειώσει αύξηση κατά 6%, αλλά η παραγωγή της Χιλής και της Αργεντινής θα μειωθεί ελαφρώς κατά 3% και 9%, αντίστοιχα. Η Ασία, με το 8% της παγκόσμιας παραγωγής, θα σημειώσει πτώση κατά 31 ποσοστιαίες μονάδες στην παγκόσμια προσφορά της, εξαιτίας της μείωσης παραγωγής, κυρίως, στην Ιορδανία, την Παλαιστίνη και τη Συρία, με 21%, 16% και 43%, αντίστοιχα. Η σημαντικότερη αύξηση αναμένεται στην Αραβία και στην Κίνα, με 9% και 37%, αντίστοιχα. Η Ωκεανία, η οποία δεν συγκεντρώνει ούτε το 1% της παγκόσμιας παραγωγής, θα σημειώσει αύξηση 5% χάρη στην Αυστραλία. Έτσι, η κατάταξη των χωρών, με βάση την μεγαλύτερη εκτιμώμενη παραγωγή, προσδιορίστηκε ως εξής (Agro24, 2016):

- Ισπανία: 1.530.000 τόνοι
- Ιταλία: 270.000 τόνοι
- Ελλάδα: 245.000 τόνοι
- Τουρκία: 173.000 τόνοι
- Πορτογαλία: 95.000 τόνοι

1.6 Η ελληνική παραγωγή ελαιολάδου

Η Ελλάδα παράγει ετησίως, περίπου, 2.232.412 μετρικούς τόνους ελαιοκάρπου, εκ των οποίων το 60% χρησιμοποιείται για τη παραγωγή ελαιολάδου. Περίπου, το 65% του ελληνικού ελαιολάδου παράγεται στη περιοχή της Πελοποννήσου και ακολουθούν η Κρήτη και τα νησιά του Αιγαίου και του Ιονίου. Στη περιοχή της Κορώνης, μάλιστα, στη Μεσσηνία παράγεται η δημοφιλής ποικιλία Κορωνέικη που είναι γνωστή για το ιδιαίτερο άρωμά της. Σε σχέση με τη ποιότητα παραγωγής, το 80% του ελαιολάδου που παράγεται στην Ελλάδα είναι παρθένο. Τα ελαιουργεία αριθμητικά είναι περισσότερα των 2.800 που παράγουν ελαιόλαδο από εγχώριες καλλιέργειες (World Atlas, 2016).

Στην Ελλάδα, σχεδόν, το 60% του καλλιεργούμενου εδάφους της είναι ελαιώνες, ενώ είναι η χώρα με τις περισσότερες ποικιλίες ελιάς, ενώ είναι πρώτη στην παραγωγή

μαύρων ελιών. Στο έδαφός της καλλιεργούνται περισσότερα από 132 εκατομμύρια ελαιόδεντρα (Prosodol, 2011).

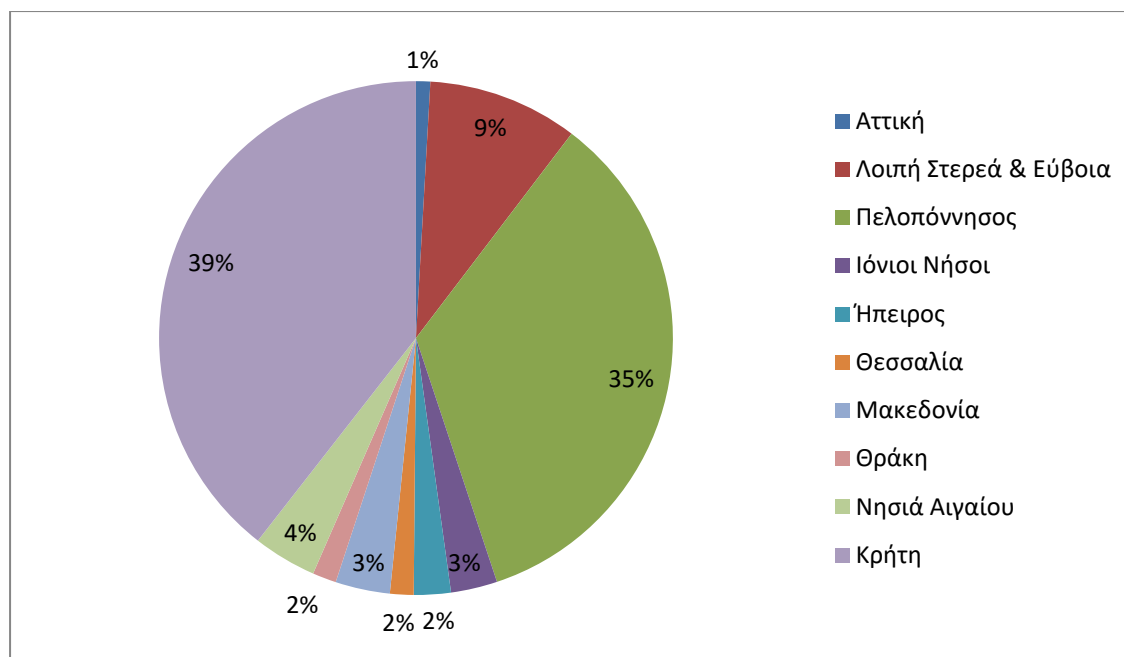
Στο πιο κάτω πίνακα αναφέρεται, ενδεικτικά, η εγχώρια παραγωγή, ανά γεωγραφική περιοχή, τη περίοδο 2007-2009.

Πίνακας 1.4. Εγχώρια παραγωγή ελαιολάδου, ανά γεωγραφική περιοχή, τη περίοδο 2007-2009.

Γεωγραφική περιοχή	Παραγωγή σε τόνους
Αττική	2.717
Λοιπή Στερεά & Εύβοια	28.669
Πελοπόννησος	104.626
Ιόνιοι Νήσοι	8.865
Ήπειρος	7.032
Θεσσαλία	4.501
Μακεδονία	10.403
Θράκη	4.540
Νησιά Αιγαίου	12.093
Κρήτη	119.535

Πηγή: Ινστιτούτο Εμπορίου και Υπηρεσιών της ΕΣΣΕΕ, 2013.

Τα στοιχεία του πίνακα 1.4 αναπαριστώνται και στο παρακάτω γράφημα.

Πηγή: Ίδια επεξεργασία

Σχήμα 1.2 Εγχώρια παραγωγή ελαιολάδου περιόδου 2007-2009

Όπως καταδεικνύεται, για την εν λόγω περίοδο, η Κρήτη παρήγαγε με τη μεγαλύτερη ποσότητα ελαιολάδου, με ποσοστό 39%, με μικρή απόκλιση από την παραγωγή της Πελοποννήσου που ανήλθε στο 35%.

Η Ελλάδα είναι η μεγαλύτερη εξαγωγική χώρα παρθένου ελαιολάδου, προϊόν που κατέχει σημαντικό μερίδιο στις συνολικές εξαγωγές της χώρας (Κέντρο Επιχείρησης & Καινοτομίας Αττικής, 2012). Οι χώρες που εισάγουν το ελληνικό ελαιόλαδο είναι, κυρίως, η Ιταλία, αλλά και ο Καναδάς, οι Η.Π.Α., η Αυστραλία, η Κίνα και η Ιαπωνία (World Atlas, 2016).

Ο πιο κάτω πίνακας αναφέρεται στις ελληνικές εξαγωγές ελαιολάδου για τα έτη 2008-2012.

Πίνακας 1.5. Οι ελληνικές εξαγωγές ελαιολάδου τη περίοδο 2008-2012

Έτος	Τόνοι εξαγωγίμου ελαιολάδου	Ποσοστό συμμετοχής στο σύνολο των ελληνικών εξαγωγών
2008	4.756	0,07%
2009	5.601	0,08%
2010	5.569	0,06%
2011	5.500	0,05%
2012	12.264	0,10%

Πηγή: Ινστιτούτο Εμπορίου και Υπηρεσιών της ΕΣΣΕΕ, 2013.

Με βάση τα δεδομένα, το 2012 η Ελλάδα εξήγγε πάνω από τη διπλάσια ποσότητα ελαιολάδου σε σχέση με τα λοιπά έτη.

Η Ελλάδα εξαγεί μεγάλες ποσότητες παρθένου ελαιολάδου, το οποίο, όμως, αγοράζεται σε μορφή χύμα από ιταλικές, κυρίως, βιομηχανίες. Οι βιομηχανίες αυτές το χρησιμοποιούν ως βελτιωτικό στα διάφορων ειδών ελαιόλαδα που παράγουν και το προωθούν στην αγορά τυποποιημένο ως ιταλικό, με αποτέλεσμα η χώρα να κατέχει ένα πολύ μικρό μερίδιο αγοράς στο επώνυμο τυποποιημένο παρθένο ελαιόλαδο. Οι εξαγωγές ελληνικού ελαιολάδου σε μορφή χύμα αντιστοιχούν σε ποσοστό 90% των συνολικών εξαγωγών ελαιολάδου της χώρας (Prosodol, 2011).

Για το 2011, η Ελλάδα πραγματοποίησε εξαγωγές σε διάφορες χώρες του κόσμου με αντίστοιχες ποσότητες που αναφέρονται στο πιο κάτω πίνακα.

Πίνακας 1.6. Ελληνικές εξαγωγές ελαιολάδου, ανά προορισμό, έτους 2011.

Προορισμός	Ποσότητα σε τόνους	Μερίδιο στις εξαγωγές
Χώρες του Ο.Ο.Σ.Α.	107.796	92,9%
Χώρες της Ε.Ε.	99.399	85,7%
Βόρεια Αμερική	6.192	5,3%
Βαλκανικές χώρες	1.832	1,6%
Βόρεια Αφρική & Μέση Ανατολή	284	0,2%
Χώρες Αφρικής (εκτός Ν. Αφρικής)	229	0,2%
Λοιπές χώρες Αφρικής	30	0,0%
Νοτιοανατολική Ασία	418	0,4%
Λοιπές χώρες Ασίας	2.340	2,0%
Λατινική Αμερική	317	0,3%

Πηγή: Ινστιτούτο Εμπορίου και Υπηρεσιών της ΕΣΣΕΕ, 2013.

Οι χώρες του Ο.Ο.Σ.Α. όπως και αυτές της Ε.Ε. απορροφούν, με διαφορά, τα μεγαλύτερα ποσοστά του ελληνικού εξαγωγίμου ελαιολάδου, λόγω, ίσως, και των γενικότερων ευνοϊκών συνθηκών του μεταξύ τους εμπορίου, αλλά και της γειτνίασης με πολλές από αυτές τις χώρες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2.Ο ΚΛΑΔΟΣ ΤΟΥ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

2.1 Τα ελαιουργεία- ελαιοτριβεία

Τα σύγχρονα ελαιουργεία στην Ελλάδα συνιστούν ανεξάρτητες βιομηχανίες-βιοτεχνίες που διαθέτουν άφθονο νερό για τον καθαρισμό και την επεξεργασία των ελιών, ενώ, συνήθως είναι μικρές μονάδες που δραστηριοποιούνται εποχιακά, ανάλογα με την περίοδο της συγκομιδής σε κάθε περιοχή. Υπάρχουν, όμως, σημαντικές διαφοροποιήσεις στο μέσο μέγεθος, ανάλογα με την μορφή και την περιοχή. Η μέση ετήσια παραγωγή ανά ελαιοτριβείο είναι πολύ χαμηλή και κυμαίνεται μεταξύ 140-200 τόνους ετησίως, ανάλογα με τη χρονιά. Τα συνεταιριστικά ελαιοτριβεία είναι κατά κανόνα μεγαλύτερα και αρτιότερα από τα υπόλοιπα, ενώ τα ελαιοτριβεία της Κρήτης έχουν περίπου διπλάσιο μέσο μέγεθος παραγωγής από αυτά της Πελοποννήσου (Κέντρο Επιχείρησης & Καινοτομίας Αττικής, 2012).

Όσον αφορά τη νομική τους μορφή, το 42,3% είναι ατομικές επιχειρήσεις, το 33,5% είναι είτε ομόρρυθμες είτε ετερόρρυθμες επιχειρήσεις, το 20,4% είναι συνεταιριστικές μονάδες, το 1,2% συνιστούν εταιρείες περιορισμένες ευθύνης και το 2,7% ανώνυμες εταιρείες (Δαγκαλίδης, 2011).

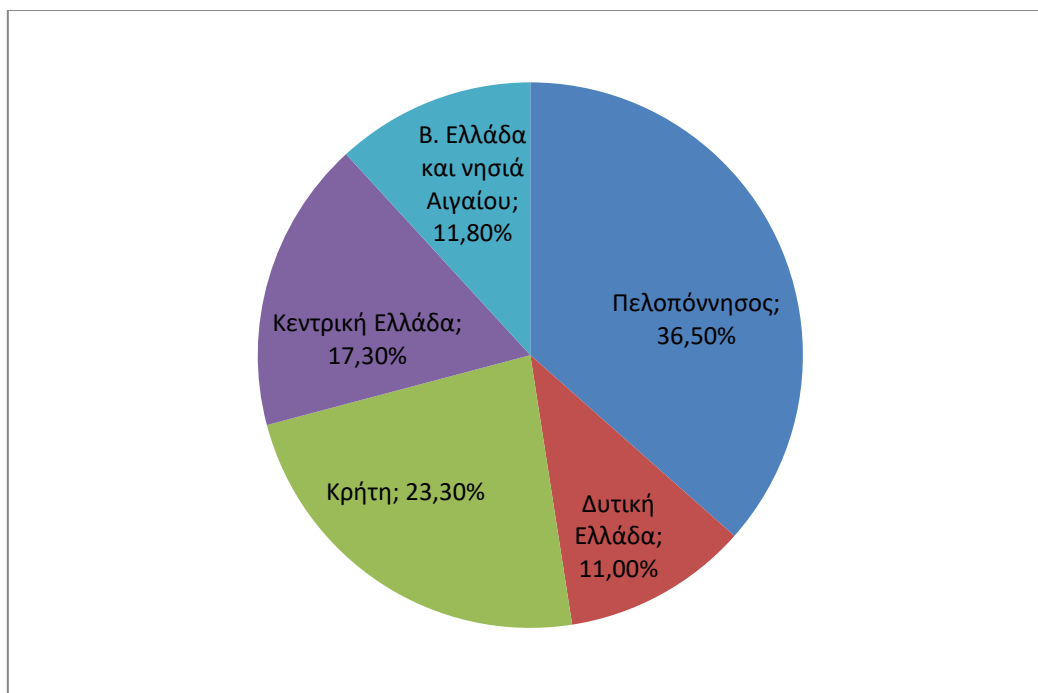
Στο πιο κάτω πίνακα αναφέρεται η ποσοστιαία κατανομή των ελαιοτριβείων στην ελληνική επικράτεια.

Πίνακας 2.1 Η κατανομή των ελληνικών ελαιοτριβείων

Περιοχή	Ποσοστό ελαιοτριβείων
Πελοπόννησος	36,50%
Δυτική Ελλάδα	11,00%
Κρήτη	23,30%
Κεντρική Ελλάδα	17,30%
Β. Ελλάδα και νησιά Αιγαίου	11,80%

Πηγή: Κέντρο Επιχείρησης & Καινοτομίας Αττικής, 2012.

Και διαγραμματικά:

Πηγή: Ίδια επεξεργασία.

Σχήμα 2.1 Η κατανομή των ελληνικών ελαιοτριβείων

Όπως είναι αναμενόμενο, καθώς η μεγαλύτερη παραγωγή ελαιολάδου πραγματοποιείται στην Πελοπόννησο, στην ίδια περιοχή υπάρχουν και τα περισσότερα ελαιοτριβεία.

2.2 Τα τυποποιητήρια ελαιολάδου

Η τυποποίηση και συσκευασία του ελαιολάδου, όπως συμβαίνει και με κάθε βρώσιμο προϊόν, είναι καθοριστικής σημασίας, διότι συμβάλλει στη διατήρηση της ποιότητας στο υψηλότερο δυνατό επίπεδο μέχρι την κατανάλωσή του (Tsimis & Karakasides, 2002).

Στο τέλος του 2014, υπήρχαν στην Ελλάδα 437 τυποποιητήρια ελαιολάδου, σύμφωνα με τα δημοσιευμένα στοιχεία του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Agro24, 2014).

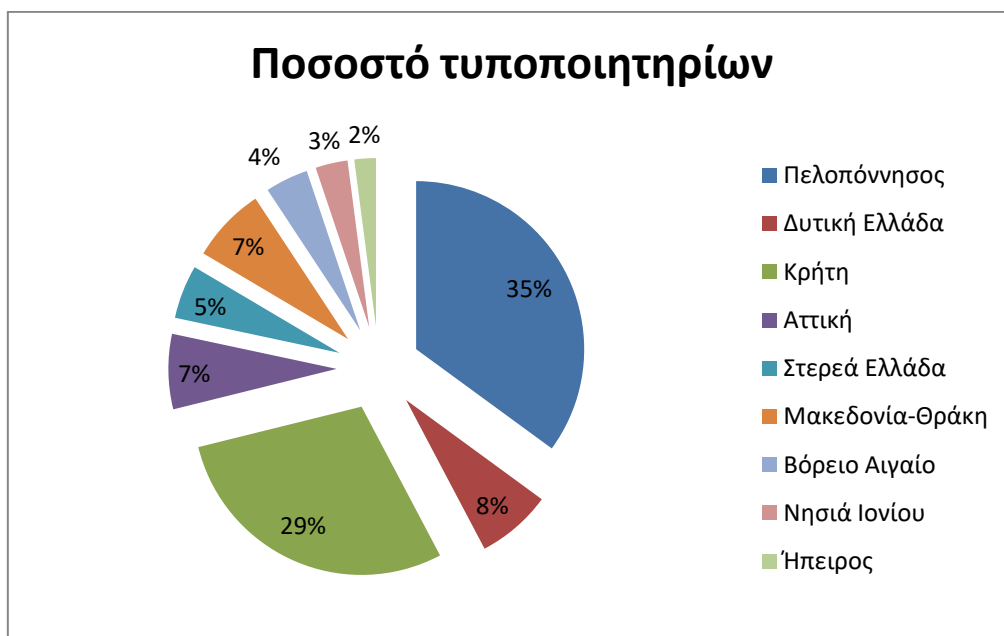
Ο παρακάτω πίνακας περιλαμβάνει τη γεωγραφική κατανομή των τυποποιητηρίων ελαιολάδου στην Ελλάδα.

Πίνακας 2.2. Η κατανομή των ελληνικών τυποποιητηρίων ελαιολάδου

Περιοχή	Ποσοστό τυποποιητηρίων
Πελοπόννησος	34,00%
Δυτική Ελλάδα	7,00%
Κρήτη	28,00%
Αττική	7,00%
Στερεά Ελλάδα	5,00%
Μακεδονία-Θράκη	7,00%
Βόρειο Αιγαίο	4,00%
Νησιά Ιονίου	3,00%
Ήπειρος	2,00%

Πηγή: Δαγκαλιδής, 2011.

Το σχετικό διάγραμμα διαμορφώνεται ως εξής:

Πηγή: Ίδια επεξεργασία.

Σχήμα 2.2 Η κατανομή των ελληνικών τυποποιητηρίων ελαιολάδου

2.3 Τα πυρηνελαιουργεία

Όπως αναφέρει ο Δαγκαλίδης (2011) στην Ελλάδα λειτουργούν περίπου 35 με 40 πυρηνελαιουργεία. Το παραγόμενο πυρηνέλαιο είναι μη βρώσιμο και απαιτεί περαιτέρω επεξεργασία από τυποποιητήρια.

Τα πυρηνελαιουργεία προκαλούν όχληση λόγω της οσμής που παράγεται από την επεξεργασία του πυρήνα της ελιάς, αλλά ευθύνονται- σε ένα ποσοστό- και στην ατμοσφαιρική επιβάρυνση και για το λόγο αυτό ο Βανταράκης (2015) επισημαίνει ότι η λειτουργία τους πρέπει να πληροί τους κανόνες ορθής λειτουργίας και εκπομπής αερίων και να ελέγχεται συστηματικά από μετρήσεις.

2.4 Η ζήτηση και η κατανάλωση ελαιολάδου στην Ελλάδα

Οι βασικοί παράγοντες που επηρεάζουν τη ζήτηση ελαιολάδου είναι η εξέλιξη του πληθυσμού, το διαθέσιμο εισόδημα, η μεταβολή των τιμών, οι μεταβολές στις τιμές των υποκατάστατων προϊόντων, καθώς και οι διατροφικές συνήθειες που σχετίζονται με τη διατήρηση και βελτίωση της υγείας. Γενικά, πάντως, στην Ελλάδα η ζήτηση διατηρείται σε υψηλά επίπεδα και δεν επηρεάζεται αρνητικά σήμερα, όπως θα αναμενόταν, από την παρούσα οικονομική κρίση (Κέντρο Επιχείρησης & Καινοτομίας Αττικής, 2012).

Το ελαιόλαδο σε όλες τις ελαιοπαραγωγικές χώρες της Μεσογείου ήταν πάντα ένα προϊόν ευρείας λαϊκής κατανάλωσης. Αντίθετα, στις μη ελαιοπαραγωγικές χώρες, η τιμή καταναλωτή ήταν πάντα υψηλή και η κατανάλωση περιορισμένη. Έτσι η μέση κατά κεφαλήν κατανάλωση ελαιολάδου στις ελαιοπαραγωγικές χώρες, ξεπερνά τα 10 κιλά λάδι ετησίως, ενώ στις μη ελαιοπαραγωγικές χώρες της Ευρώπης προσδιορίζεται στο ένα κιλό ετησίως. Αναφορικά με την Ελλάδα, ενώ παραμένει αμείωτη η ζήτηση για χύμα ελαιόλαδο, η ζήτηση του τυποποιημένου ελαιολάδου ακολουθεί φθίνουσα πορεία κατά τα τελευταία έτη. Αιτία θεωρούνται οι πολύ υψηλές τιμές καταναλωτή του τυποποιημένου ελαιολάδου στη χώρα σε συνδυασμό με τη μείωση του διαθέσιμου εισοδήματος για την μεγάλη πλειοψηφία των Ελλήνων καταναλωτών (Μανάβης, 2016).

Ενδεικτικά αναφέρεται ότι, στα τέλη του 2014, η λιανική τιμή ενός μπουκαλιού έξτρα παρθένου ελαιόλαδου στα καταστήματα τροφίμων κυμαινόταν από 3,2 έως 6,5 ευρώ το λίτρο, ενώ για το ηλιέλαιο, που είναι υποκατάστατο προϊόν, από 1,85 έως 2,69 ευρώ (Αλεξιάκη, 2015).

Η Ελλάδα βρίσκεται στη πρώτη θέση της κατάταξης των χωρών αναφορικά με την κατά κεφαλήν κατανάλωση ελαιολάδου. Στη χώρα, περίπου, κάθε άτομο καταναλώνει σχεδόν 17,9 κιλά ελαιολάδου ετησίως. Ακολουθούν η Ισπανία -12,6 κιλά- η Ιταλία -10,6 κιλά- η Κύπρος -7,5 κιλά- και η Πορτογαλία -7,4 κιλά (Παϊσιιάδης, 2013).

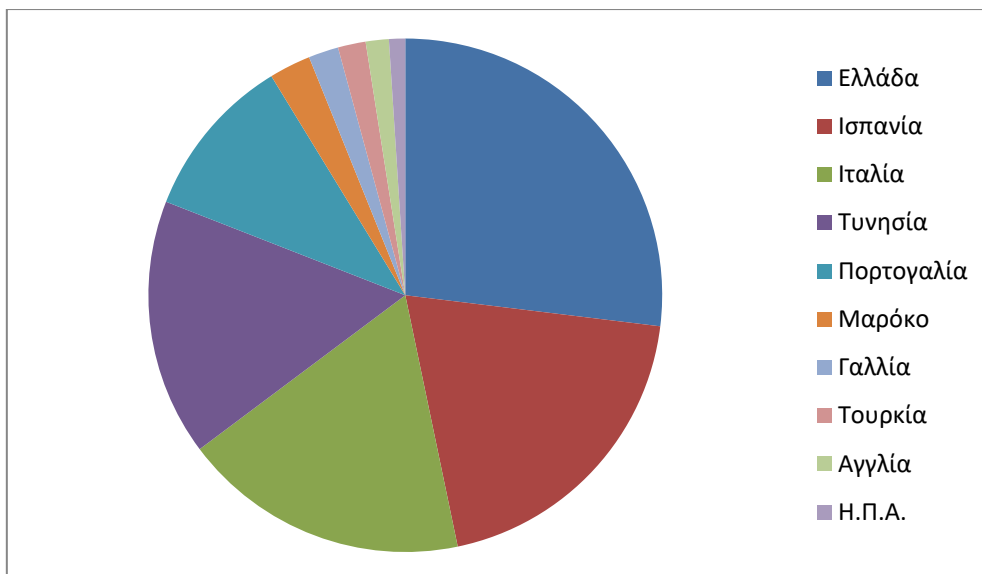
Συγκεκριμένα για τη περίοδο 2009-2011 η κατά κεφαλήν κατανάλωση ελαιολάδου διαμορφώθηκε σε διάφορες χώρες του κόσμου, με βάση τα δεδομένα του παρακάτω πίνακα.

Πίνακας 2.3 Η κατά κεφαλήν κατανάλωση ελαιολάδου τη περίοδο 2009-2011

Χώρα	Κατά κεφαλήν κατανάλωση
Ελλάδα	18,5
Ισπανία	13,6
Ιταλία	12,4
Τυνησία	11,1
Πορτογαλία	7,1
Μαρόκο	1,8
Γαλλία	1,3
Τουρκία	1,2
Αγγλία	1
Η.Π.Α.	0,7

Πηγή: Κυπριακό Εμπορικό Κέντρο Αθηνών, 2013.

Και διαγραμματικά:

Πηγή: Ίδια επεξεργασία

Σχήμα 2.3 Η κατά κεφαλήν κατανάλωση ελαιολάδου τη περίοδο 2009-2011

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3. ΤΟ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΟ ΕΛΑΙΟΥΡΓΕΙΟ «ΕΛΛΑΔΙΚΟ»

3.1 Παρουσίαση της επιχείρησης

3.1.1 Τοποθεσία

Η επιχείρηση θα εδρεύει στα Τσουκαλαίικα Μεσσηνίας, καθώς είναι ο τόπος καταγωγής και διαμονής των ιδιοκτητών.

Τα Τσουκαλαίικα ανήκουν στον δήμο Οιχαλίας, της Περιφερειακής Ενότητας Μεσσηνίας της Περιφέρειας Πελοποννήσου, σύμφωνα με τη διοικητική διαίρεση της Ελλάδας όπως διαμορφώθηκε με το πρόγραμμα «Καλλικράτης». Έδρα του δήμου είναι ο Μελιγαλάς. Με βάση την απογραφή του 2011 οι κάτοικοι των Τσουκαλαϊκών ανέρχονται σε 306 μόνιμους κατοίκους. Ο δήμος Οιχαλίας, συνολικά, είχε το 2011, 11.228 μόνιμους κατοίκους και είναι ο 233ος -στους 325- σε μέγεθος πληθυσμού δήμος της Ελλάδας (Dhmos, 2015).

Πηγή: www.google.com

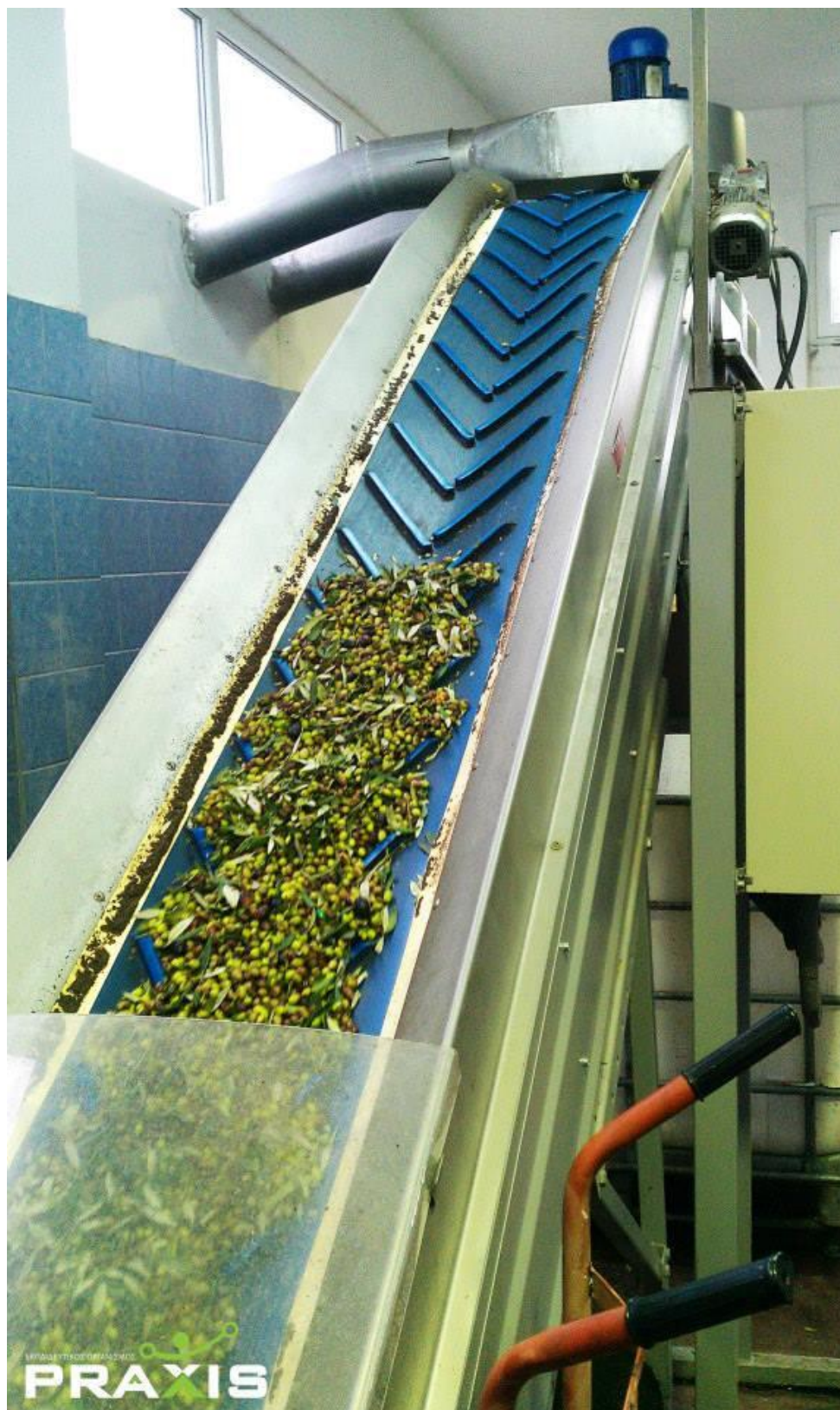
Εικόνα 3.1 Η περιοχή των Τσουκαλαϊκών στη Μεσσηνία

3.1.2 Κτιριακές εγκαταστάσεις και μηχανολογικός εξοπλισμός

Η επιχείρηση θα στεγαστεί σε ιδιόκτητο κτίριο, ενώ οι ιδιοκτήτες έχουν προχωρήσει σε αγορά του απαραίτητου μηχανολογικού εξοπλισμού, που αποτυπώνεται και στις παρακάτω εικόνες.

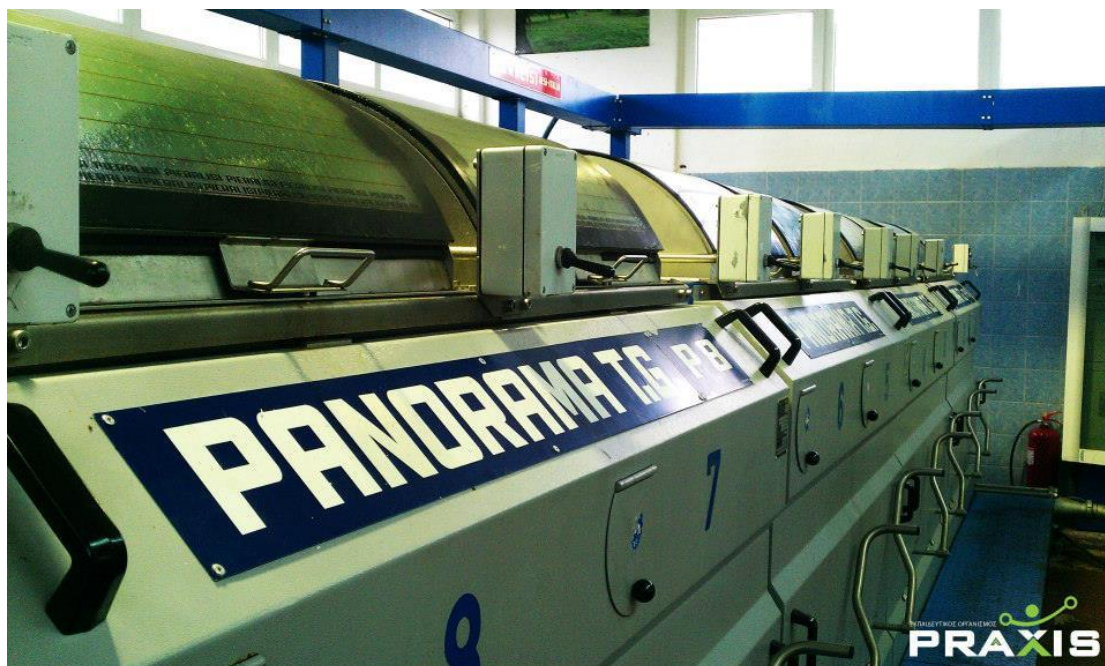
Εικόνα 3.2 Κεντρική Μονάδα ελαιουργείου

Εικόνα 3.3 Ιμάντας μεταφοράς ελαιοκάρπου

Εικόνα 3.4 Σύστημα πλυσίματος ελαιοκάβου

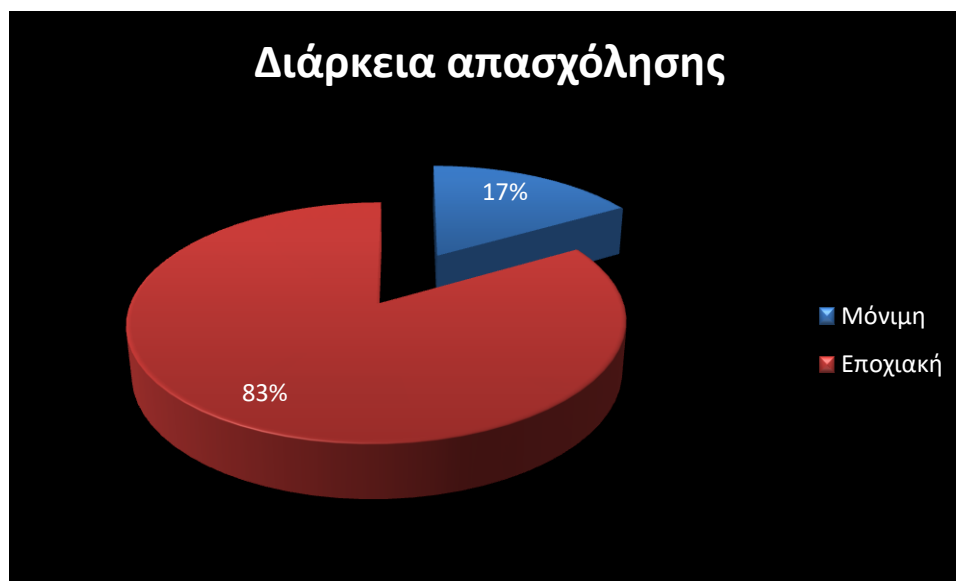

Εικόνα 3.5 Πολτοποιητής ελιάς

3.2 Διοίκηση και ανθρώπινο δυναμικό

Η επιχείρηση θα αποτελεί, ουσιαστικά, μια μικρού μεγέθους μονάδα επεξεργασίας του καρπού της ελιάς για τη παραγωγή ελαιολάδου. Επιπλέον, η μονάδα θα διαθέτει μηχανολογικό εξοπλισμό που θα επιτρέπει τη πλήρη αυτοματοποίηση της εργασίας. Αυτό σημαίνει ότι, τουλάχιστον αρχικώς, δεν υπάρχουν αυξημένες ανάγκες σε προσωπικό. Συνολικά κρίνεται ότι η απασχόληση 6 εργαζομένων είναι επαρκής.

Πιο συγκεκριμένα, εκτός από τη συμβολή του ιδιοκτήτη σε επίπεδο επίβλεψης, θα χρειαστεί ένα άτομο για γραμματειακή υποστήριξη, 3 άτομα για τη παραλαβή και τοποθέτηση του ελαιοκάρπου εντός των μηχανών, καθώς 2 άτομα για την αποθήκευση και διανομή του παραγόμενου ελαιολάδου. Αυτή η κατάτμηση της εργασίας σε 6 συνολικά άτομα κρίνεται ότι θα καλύπτει τις ανάγκες της παραγωγικής μονάδας.

Πηγή: Ίδια επεξεργασία

Σχήμα 3.1 Διάρκεια απασχόλησης

Επιπρόσθετα, το προσωπικό χωρίζεται σε αυτούς που έχουν σχέση μόνιμης απασχόλησης και σε αυτούς με εποχιακή απασχόληση. Με σχέση εποχιακής απασχόλησης είναι οι 5 εργάτες που έχουν ως αντικείμενο τη παραλαβή του ελαιοκάρπου και τον χειρισμό των μηχανών. Η διάρκεια της απασχόλησης του εποχιακού προσωπικού ορίζεται συνήθως από τα μέσα Οκτωβρίου μέχρι τα μέσα Ιανουαρίου. Με σχέση πλήρους απασχόλησης εργάζεται μόνο το άτομο της γραμματειακής υποστήριξης και οργάνωσης.

3.3 Προϊόντα και τρόπος παραγωγής

Η επιχείρηση θα παράγει αποκλειστικά έξτρα παρθένο ελαιόλαδο, Κορωνέικης ποικιλίας.

Η Κορωνέικη ποικιλία αναφέρεται και ως κορωνιά, κορώνι, κρητικιά, βάτσικη, λαδολιά, λιανολιά και ψιλολιά. Η ονομασία της προέρχεται από τη περιοχή της Κορώνης, θεωρείται ως η ποικιλία με την ανώτατη ποιότητα ελαιολάδου, ενώ καλλιεργείται για πάνω από βασίλισσα των ελληνικών ποικιλιών ελιάς προϊόν αιώνες. Είναι ποικιλία μικρόκαρπη, χωρίς ιδιαίτερες εδαφοκλιματικές απαιτήσεις στο βαθμό που ανταγωνίζεται και την αγριελιά. Χαρακτηρίζεται από δύο σημαντικά

πλεονεκτήματα, την ανθεκτικότητά της στην ξηρασία και την υψηλή και σταθερή καρποφορία της, καθώς μπορούν να παραχθούν από 30 ως και πάνω από 150 κιλά καρπού κατά δέντρο. Το μειονέκτημα του μικρού μεγέθους του καρπού της, παρ' ότι ποικιλία με αποκλειστικά ελαιοπαραγωγική κατεύθυνση, ξεπερνιέται από το γεγονός ότι το λάδι της με το πρασινοκίτρινο χρώμα του είναι εκλεκτής ποιότητας με φρουτώδη γεύση και εξαιρετικό άρωμα καρπού. Ανθίζει κατά το δεύτερο μισό του Απρίλη και ωριμάζει κατά την περίοδο Οκτώβρη – Δεκέμβρη. Η απόδοση σε λάδι του ελαιοκάρπου κυμαίνεται μεταξύ 10% και 20% (Salvanos, 2015).

Η επιχείρηση θα χρησιμοποιεί οικολογική μέθοδο για την παραγωγή του ελαιολάδου, τηρώντας τις σχετικές διαδικασίες. Η οικολογική πρακτική στην εν λόγω παραγωγή, προσδιορίζεται από τα εξής (Infoil, n.d.):

- **Διαχείριση του υλικού:** η ευπάθεια μιας ποικιλίας ελιάς σε εχθρούς ή ασθένειες που καλλιεργείται σε μια συγκεκριμένη περιοχή, θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη κατά τη δημιουργία της καλλιεργήσιμης έκτασης, καθώς αναπόφευκτα θα οδηγήσει σε αύξηση του κόστους του ελέγχου των καλλιεργειών, μεγαλύτερη επιβάρυνση των χημικών ουσιών και υποβάθμιση της ποιότητας των προϊόντων.
- **Διαχείριση του εδάφους:** η μείωση στη συχνότητα της καλλιέργειας και η διατήρηση της φυτικής κάλυψης θα έχει ως αποτέλεσμα την προστασία του εδάφους από τη διάβρωση και την αύξηση της διήθησης ομβρίων υδάτων.
-
- **Θρεπτικά συστατικά και διαχείριση των υδάτων άρδευσης:** η εξασφάλιση των θρεπτικών συστατικών και της γονιμότητας του εδάφους, με βάση τα φιλικά προς το περιβάλλον συστήματα διαχείρισης επιτυγχάνεται με την εφαρμογή οργανικής λίπανσης ή με τη χρήση των χημικών λιπασμάτων, αλλά, όσο το δυνατό, σε μικρή ποσότητα, ανάλογα με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της κάθε περιοχής.
- **Κλάδεμα:** το κατάλληλο κλάδεμα των δέντρων συμβάλλει στη διατήρηση της απόδοσης της καλλιέργειας, την καλή κατάσταση της υγείας και τη μείωση

του κινδύνου της ανάπτυξης των ασθενειών και ως εκ τούτου στη χρήση των φυτοφαρμάκων.

- **Έλεγχος της καλλιέργειας:** η υψηλή χρήση αγροχημικών έχει οδηγήσει σε σημαντικά προβλήματα, όπως η περιβαλλοντική επιβάρυνση στη βιοποικιλότητα, τη ρύπανση του εδάφους, των υδάτων κ.τ.λ., αλλά και με την παρουσία καταλοίπων στα προϊόντα. Ο έλεγχος και η επιτυχής διαχείριση των πληθυσμών των εντόμων και άλλων παθογόνων στην καλλιέργεια της ελιάς, μπορεί να γίνει με την οικολογική διαχείριση και τον συνδυασμό καλλιεργητικών πρακτικών με ενσωματωμένο τον έλεγχο, όταν αυτό είναι απαραίτητο.

- **Προστασία της βιολογικής ισορροπίας και διατήρηση της βιοποικιλότητας:** οι συχνές πυρκαγιές στα βοσκοτόπια, προκειμένου να ανανεωθεί η βιομάζα, θέτουν σε κίνδυνο τη χλωρίδα και την πανίδα των περιοχών αυτών. Ακόμα, η υψηλή πυκνότητα βόσκησης κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού, όταν η βλάστηση είναι περιορισμένη ευνοεί την περαιτέρω μείωση της φυτοκάλυψης, αυξάνοντας έτσι τον κίνδυνο της διάβρωσης και της ερημοποίησης.

- **Υγρά απόβλητα:** μετά από κατάλληλη επεξεργασία, τα λύματα των ελαιοτριβείων μπορούν να αξιοποιηθούν για τη βελτίωση του εδάφους ή μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τη μερική αντικατάσταση των λιπασμάτων, λόγω της υψηλής θρεπτικής τους αξίας.

3.4 Ανάλυση ανταγωνισμού

Η περιοχή της Μεσσηνίας περιλαμβάνεται σε αυτές με το μεγαλύτερο αριθμό διαθέσιμων ελαιουργείων. Το 2009 υπήρχαν στο νομό, περίπου, 250 ελαιουργεία. Το κύριο χαρακτηριστικό των ελαιοτριβείων στη Μεσσηνία είναι η μεγάλη διασπορά - σχεδόν σε κάθε δημοτικό διαμέρισμα στη Μεσσηνία υπάρχει και ένα ελαιοτριβείο-

και το μικρό μέγεθος των ελαιοτριβείων (Κορακάκης, 2009). Το 2015, ο αριθμός των ελαιουργείων στη Μεσσηνία προσδιοριζόταν σε 285 (Τράτσα, 2015).

Όσον αφορά την οικολογική μέθοδο παραγωγής ελαιολάδου, στο νομό Μεσσηνίας υπάρχουν ήδη επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στο τομέα αυτό. Ενδεικτικά αναφέρονται τα κάτωθι.

Στη περιοχή Χανδρινός Πυλίας εδρεύει το ελαιοτριβείο Καραπατά που αποτελεί μια οικογενειακή επιχείρηση, η οποία διαθέτει μια υπερσύγχρονη μονάδα οικολογικής παραγωγής ελαιολάδου. Στο ελαιοτριβείο εφαρμόζεται σύστημα διαχείρισης ασφάλειας τροφίμων και παραγωγής έξτρα παρθένου ελαιόλαδου πιστοποιημένο κατά ISO 22000:2005 από τον φορέα RTA. Επίσης, το ελαιοτριβείο είναι πιστοποιημένο και για παραγωγή βιολογικών προϊόντων από το φορέα ΔΗΩ ο οποίος είναι ένας από τους αναγνωρισμένους από την Ευρωπαϊκή Ένωση, Οργανισμούς Ελέγχου Πιστοποίησης Βιολογικών Προϊόντων, όπως αυτοί έχουν καταγραφεί στην Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (Ελαιοτριβείο Αφοι Καραπατά & ΣΙΑ ΟΕ, 2016).

Το ελαιοτριβείο «Μεσσηνιακό», ακόμα, είναι οικολογικό και παράγει εξαιρετικό παρθένο ελαιόλαδο προερχόμενο από την Κορωνέικη ποικιλία ελιάς. Οι εγκαταστάσεις της εταιρίας, που καλύπτουν έκταση 4.000,00 τμ., βρίσκονται στην Ανδρούσα Μεσσηνίας, κοντά στην Καλαμάτα (Messiniako S.A., 2016).

3.5 Ανάλυση SWOT

Στο πιο κάτω σχήμα, αναφέρονται τα δυνατά και τα αδύνατα σημεία, καθώς και οι ευκαιρίες και οι απειλές για το νεοϊδρυόμενο οικολογικό ελαιουργείο «Ελλαδικό».

Πηγή: Ίδια επεξεργασία

Σχήμα 3.2 Ανάλυση SWOT ελαιουργείου «Ελλαδικό»

3.6 Χρηματοοικονομική Ανάλυση

Στο σημείο αυτό είναι σκόπιμο να τονιστεί, ότι μετά από επιθυμία της Εταιρίας, οι υπολογισμοί και τα μεγέθη που εμφανίζονται είναι υποθετικά και στηρίζονται σε προσωπικές εκτιμήσεις και υποθέσεις.

Η προβλεπόμενη συνολική παραγωγή ελαιολάδου στην Μεσσηνία σε kg, αναμένεται να παραμείνει σταθερή μέχρι το 2020. Η Εταιρία, μετά την τεχνολογική αναβάθμιση του εξοπλισμού της, αναμένει μεγάλη αύξηση τόσο από τους παραγωγούς που θα απευθύνονται σε αυτή, όσο και από την παραγωγή της. Έτσι λοιπόν, για το 2018 προβλέπεται διπλασιασμός σχεδόν της παραγωγής και των πωλήσεων, ενώ στη συνέχεια οι αυξήσεις προβλέπεται ότι θα ακολουθούν το ρυθμό του πληθωρισμού, 3% ετησίως, με βάση τα δεδομένα του 2017.

Η Διεύθυνση της Εταιρίας έχει ως βασική επιδίωξη την επίτευξη μεικτού περιθωρίου κέρδους στο 70% επί των πωλήσεων, τουλάχιστον για όλο το 2017 και με τη δυνατότητα επέκτασης και για τα επόμενα χρόνια.

Για να το καταφέρει αυτό, έκλεισε συμφωνίες με τοπικούς παραγωγούς ώστε να προμηθεύεται ελαιόκαρπο από περιοχές που παράγουν ελαιόλαδο ελάχιστης οξύτητας (έξτρα παρθένο και παρθένο), το οποίο θα επεξεργάζεται στις τελευταίες τεχνολογίας αυτοματοποιημένες εγκαταστάσεις της. Με αυτό τον τρόπο, αφενός εξασφαλίζεται η απαιτούμενη προμήθεια ποιοτικής πρώτης ύλης (ελαιοκάρπου), αφετέρου όμως χρειάζεται μικρό αριθμό ανθρώπινου δυναμικού, μειώνοντας έτσι και το εργατικό κόστος. Επιπλέον, όσο η επιχείρηση θα λειτουργεί, θα καταβάλλονται προσπάθειες για περαιτέρω μείωση του κόστους παραγωγής, όπου αυτό είναι εφικτό. Επίσης, θα σημειώνεται και έντονη προσπάθεια για αύξηση των πωλήσεων μέσω εξειδικευμένων πωλητών, καθώς και μέσω συμφωνιών με τους αγοραστές χονδρεμπόρους για υψηλότερη τιμή πώλησης του ελαιολάδου.

3.6.1 Πολιτική τιμών

Η Εταιρία επιθυμεί να προσφέρει ένα ποιοτικό προϊόν σε τιμή που να κυμαίνεται στα πλαίσια της αγοράς και των ανταγωνιστών της. Από την άλλη, η Εταιρία επιθυμεί να χρησιμοποιήσει ως ανταγωνιστικό πλεονέκτημα την ποιότητα του προϊόντος και όχι την τιμή.

Η στρατηγική που επιλέγεται είναι η καλύτερη σχέση μεταξύ της τιμής και της ποιότητας του προϊόντος, ενώ μέσω της προώθησης τονίζεται το μήνυμα ότι η σχετικά υψηλότερη τιμή δικαιολογείται από το γεγονός ότι το προϊόν είναι αρίστης ποιότητας.

Η τιμή του ελαιολάδου έχει την ιδιαιτερότητα ότι δεν εμφανίζει σταθερή συμπεριφορά, αλλά παρουσιάζει διακυμάνσεις. Για το λόγο αυτό, επιλέγεται μια μέση τιμή 3,50€ η οποία θα θεωρηθεί ως σταθερή για όλο το διάστημα υπολογισμού.

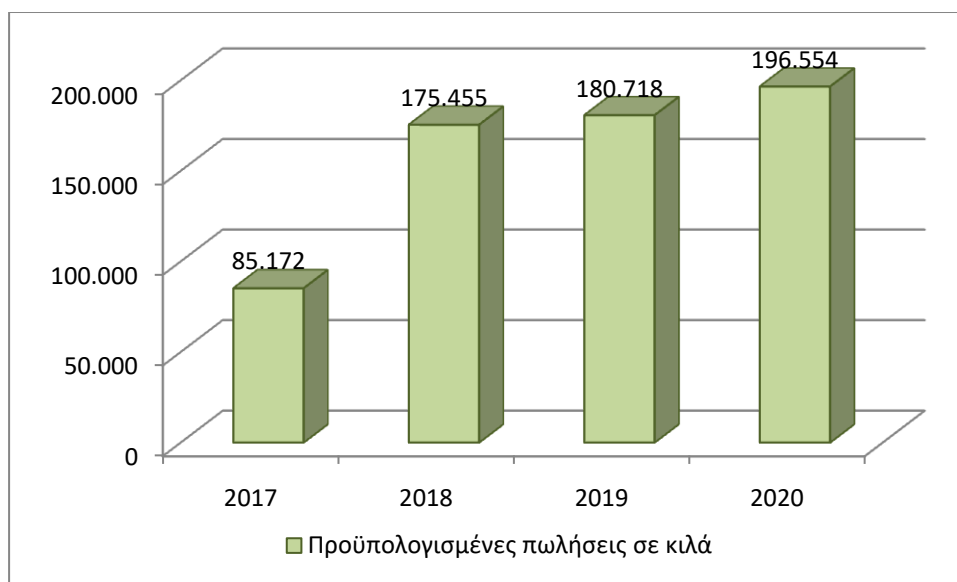
3.6.2 Προβλέψεις Πωλήσεων – Εισπράξεων

Σύμφωνα με υπολογισμούς της Διεύθυνσης, οι προβλεπόμενες πωλήσεις της Εταιρίας σε ποσότητα και σε αξία, ανά έτος και συνολικά, έως το 2020 είναι οι εξής:

Πίνακας 3.1 Πωλήσεις ανά έτος και συνολικά

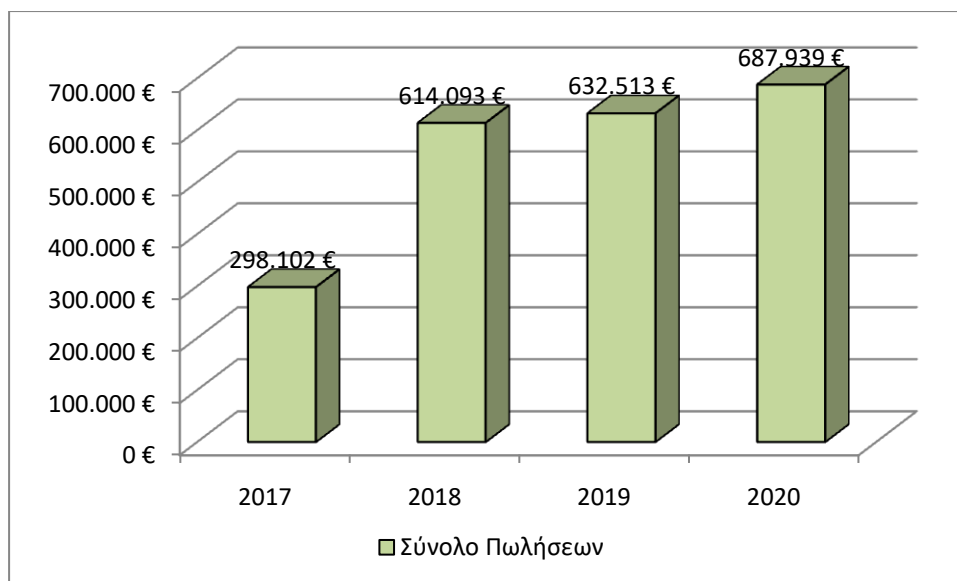
Πωλήσεις	2017	2018	2019	2020	Σύνολο
Προϋπολογισμένες πωλήσεις σε κιλά	85.172 Kg	175.455 Kg	180.718 Kg	196.554 Kg	637.899 Kg
Τιμή πώλησης ανά κιλό	3,50	3,50	3,50	3,50	3,50€
Σύνολο Πωλήσεων	298.102 €	614.093 €	632.513 €	687.939 €	2.232.647 €

Πηγή: Ίδια επεξεργασία

Πηγή: Ίδια επεξεργασία

Σχήμα 3.3 Προϋπολογισμένες πωλήσεις σε κιλά

Πηγή: Ίδια επεξεργασία

Σχήμα 3.4 Πωλήσεις ανά έτος

Η Εταιρία, θέλοντας να επιτύχει διείσδυση στην αγορά, δίδει μεγαλύτερο ποσοστό πιστώσεων από τους ανταγωνιστές. Έτσι λοιπόν, σύμφωνα με την πολιτική πιστώσεων που ακολουθεί, εισπράττει το 60% των πωλήσεων μέσα στο έτος της πώλησης και το υπόλοιπο 40% εισπράττεται στο επόμενο έτος της πώλησης. Έως τώρα, δεν έχει αντιμετωπίσει απώλειες από επισφαλείς πελάτες, οπότε δεν σχηματίζει πρόβλεψη για ζημίες από πελάτες ανεπίδεκτους είσπραξης. Επίσης, η Εταιρία έχει να εισπράξει κατά το μήνα Ιανουάριο του 2017 ποσό ύψους 90.000€.

Με βάση την πολιτική πιστώσεων και εισπράξεων της Εταιρίας, σχηματίζεται η κατάσταση αναμενομένων εισπράξεων μετρητών ανά έτος και συνολικά, έως το 2020 ως εξής:

Πίνακας 3.2: Κατάσταση αναμενομένων εισπράξεων μετρητών

	2017	2018	2019	2020	Σύνολο
Λογαριασμοί εισπρακτέοι (αρχικό υπόλοιπο)	90.000€				90.000€
Πωλήσεις 2017	178.861 €	119.241 €			298.102 €
Πωλήσεις 2018		368.456 €	245.637 €		614.093 €
Πωλήσεις 2019			379.508 €	253.005 €	632.513 €
Πωλήσεις 2020				412.763 €	412.763 €
Σύνολο Εισπράξεων	268.861 €	487.696 €	625.145 €	665.769 €	2.047.471 €

Πηγή: Ίδια επεξεργασία

Οι Πωλήσεις επί πίστωση που αφορούν το 2020, ύψους 275.176 € ($687.939 \times 40\%$) πρόκειται να εισπραχθούν το 2021 και γι' αυτό το λόγο εμφανίζεται ως απαιτήσεις από πελάτες στο ισολογισμό τέλους χρήσης.

3.6.3 Προβλέψεις Παραγωγής

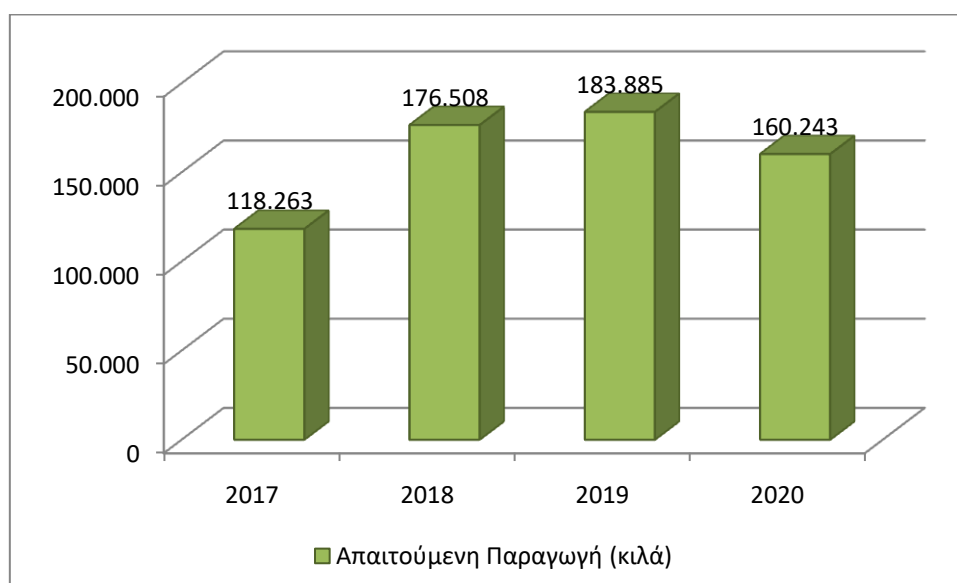
Το παραγόμενο προϊόν είναι ευπαθές και με σχετικά σύντομη ημερομηνία λήξης, η οποία υπολογίζεται περίπου στο ένα έτος. Για τον λόγο αυτόν, η Εταιρία επιθυμεί να διατηρεί μικρό απόθεμα ετοιμών προϊόντων. Σύμφωνα λοιπόν, με την πολιτική αποθεμάτων, το τελικό απόθεμα ετοιμών προϊόντων κάθε έτους είναι ίσο με το 20% των πωλήσεων του επόμενου έτους. Επίσης, η Εταιρία έχει ήδη στις αποθήκες της ελαιόλαδο 2.000Kg.

Η προβλεπόμενη παραγωγή ανά έτος και συνολικά, έως το 2020 παρουσιάζεται ως εξής:

Πίνακας 3.3 Προϋπολογισμός Παραγωγής

	2017	2018	2019	2020	Σύνολο
Προϋπολογισμένες πωλήσεις σε κιλά	85.172 Kg	175.455 Kg	180.718 Kg	196.554 Kg	637.899 Kg
Συν: Επιθυμητό τελικό απόθεμα ετοιμών προϊόντων	+ 35.091	+ 36.144	+ 39.311	+ 3.000	3.000 Kg
Συνολικές ανάγκες	120.263	211.599	220.029	199.554	751.444 Kg
Μείον: Αρχικό απόθεμα ετοιμών προϊόντων	- 2.000	- 35.091	- 36.144	- 39.311	2.000 Kg
Απαιτούμενη Παραγωγή	118.263 Kg	176.508 Kg	183.885 Kg	160.243 Kg	638.899 Kg

Πηγή: Ίδια επεξεργασία

Πηγή: Ίδια επεξεργασία

Σχήμα 3.5 Προϋπολογισμός Παραγωγής

3.6.4 Προβλέψεις αγορών Α Υλών – Πληρωμών

Από τους κατασκευαστές του μηχανολογικού εξοπλισμού αλλά και από την εμπειρία του παρελθόντος, έχει γνωστοποιηθεί πως, για την παραγωγή ενός κιλού ελαιολάδου απαιτείται 1,5 μονάδα πρώτων υλών. Λόγω του ότι, οι πρώτες ύλες είναι ευπαθείς, η Εταιρία επιθυμεί να διατηρεί μικρό απόθεμα πρώτων υλών, στο τέλος κάθε έτους, που αντιστοιχεί στο 10% των αναγκών παραγωγής του επόμενου έτους. Επιπλέον, η Εταιρία έχει ήδη στις αποθήκες της 21.000 μονάδες πρώτης ύλης.

Πίνακας 3.4 Προϋπολογισμός Α Υλών

	2017	2018	2019	2020	Σύνολο
Απαιτούμενη παραγωγή Kg	118.263 Kg	176.508 Kg	183.885 Kg	160.243 Kg	638.899 Kg
Απαιτούμενες μονάδες πρώτης ύλης ανά κιλό ελαιολάδου	1,50	1,50	1,50	1,50	1,50
Ανάγκες πρώτων υλών παραγωγής (μονάδες)	177.395	264.761	275.828	240.365	958.349
Συν: Επιθυμητό τελικό απόθεμα πρώτων υλών	26.476	27.583	24.036	22.500	100.595
Συνολικές ανάγκες πρώτων υλών	203.871	292.344	299.864	262.865	1.058.944
Μείον: Αρχικό απόθεμα πρώτων υλών	21.000	26.476	27.583	24.036	99.095
Αγορά Πρώτων υλών	182.871	265.868	272.282	238.828	959.849
Κόστος πρώτων υλών ανά μονάδα (σε €)	0,20€	0,20€	0,20€	0,20€	0,20€
Κόστος αγοράς πρώτων υλών	36.574€	53.174€	54.456€	47.766€	191.970 €

Πηγή: Ίδια επεξεργασία

Πηγή: Ίδια επεξεργασία

Σχήμα 3.6 Προϋπολογισμός Α Υλών

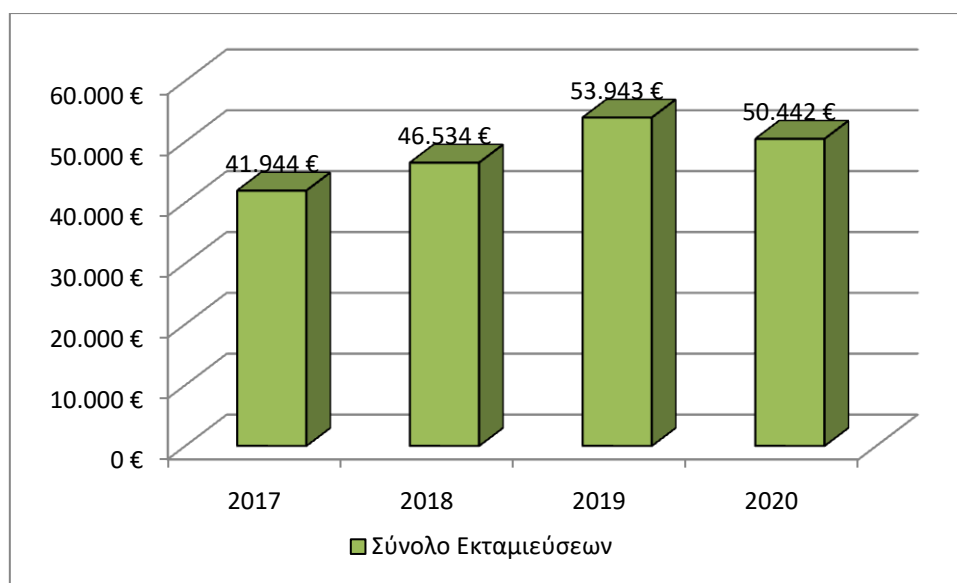
Η Εταιρία, θέλοντας να επιτύχει καλύτερες τιμές στις πρώτες ύλες, εξοφλεί τους μετρητοίς μεγαλύτερο ποσοστό αγορών σε σχέση με τους ανταγωνιστές. Έτσι λοιπόν, σύμφωνα με την πολιτική αγορών που ακολουθεί, εξοφλεί το 60% των αγορών μέσα στο έτος της αγοράς και το υπόλοιπο 40% εξοφλείται στο επόμενο έτος της αγοράς. Επίσης, η Εταιρία πρόκειται να εξοφλήσει κατά το μήνα Ιανουάριο του 2017 αγορές ύψους 20.000€.

Με βάση την πολιτική αγορών και πληρωμών της Εταιρίας, σχηματίζεται η κατάσταση αναμενομένων εκταμιεύσεων μετρητών ανά έτος και συνολικά, έως το 2020 ως εξής:

Πίνακας 3.5: Κατάσταση αναμενομένων εκταμιεύσεων μετρητών

	2017	2018	2019	2020	Σύνολο
Λογαριασμοί πληρωτέοι (αρχικό υπόλοιπο)	20.000€				20.000€
Αγορές 2017	21.944€	14.630€			36.574€
Αγορές 2018		31.904€	21.269€		53.174€
Αγορές 2019			32.674€	21.783€	54.456€
Αγορές 2020				28.659€	28.659€
Σύνολο Εκταμιεύσεων	41.944€	46.534€	53.943€	50.442€	192.863€

Πηγή: Ίδια επεξεργασία

Πηγή: Ίδια επεξεργασία

Σχήμα 3.7 Αναμενόμενες εκταμιεύσεις μετρητών

Οι Αγορές επί πίστωση που αφορούν το 2020, ύψους 19.106 € ($47.766 \times 40\%$) πρόκειται να εξοφληθούν το 2021 και γι' αυτό το λόγο εμφανίζεται ως υποχρεώσεις από προμηθευτές στο ισολογισμό τέλους χρήσης.

3.6.5 Προϋπολογισμός Άμεσης Εργασίας

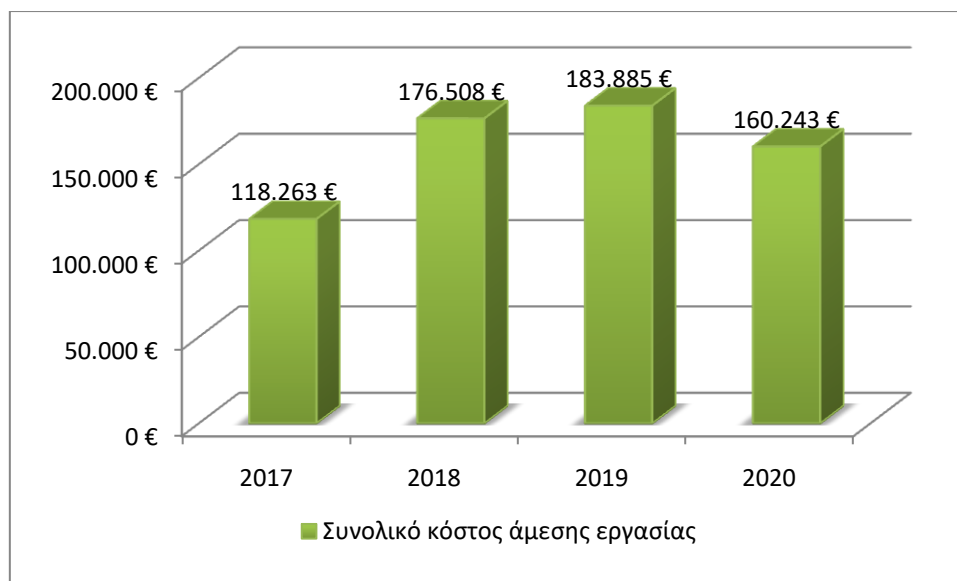
Η Εταιρία χρησιμοποιεί τελευταίας τεχνολογίας αυτοματισμό στην παραγωγή της, με αποτέλεσμα να χρειάζεται μικρό αριθμό ανθρώπινου δυναμικού. Τα καθήκοντα των εργαζομένων αφορούν την μεταφορά του ελαιοκάρπου από τον παραγωγό στο ελαιοτριβείο, τον εφοδιασμό γραμμής μετατροπής, την επίβλεψή του και την αποθήκευση του ελαιολάδου.

Έτσι, η αντιστοιχία εργατοώρας ανά κιλό παραγόμενου ελαιολάδου είναι χαμηλή. Το κόστος της άμεσης εργασίας ανά ώρα ανέρχεται σε 10€, συμπεριλαμβανομένων των ασφαλιστικών εισφορών. Με βάση τα παραπάνω, ο προϋπολογισμός της Άμεσης εργασίας ανά έτος και συνολικά, έως το 2020 θα γίνει ως εξής:

Πίνακας 3.6 Προϋπολογισμός Άμεσης Εργασίας

	2017	2018	2019	2020	Σύνολο
Απαιτούμενη παραγωγή σε κιλά	118.263	176.508	183.885	160.243	638.899
Άμεσες εργατοώρες ανά κιλό	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Συνολικές απαιτούμενες άμεσες εργατοώρες	11.826	17.651	18.389	16.024	19.167
Κόστος άμεσης εργασίας ανά ώρα	10€	10€	10€	10€	10€
Συνολικό κόστος άμεσης εργασίας	118.263 €	176.508 €	183.885 €	160.243 €	638.899 €

Πηγή: Ίδια επεξεργασία

Πηγή: Ίδια επεξεργασία

Σχήμα 3.8 Προϋπολογισμός Άμεσης Εργασίας

Όπως διαφαίνεται, το κόστος της άμεσης εργασίας το 2017 υπολογίζεται ότι θα είναι και το χαμηλότερο σε σχέση με τα επόμενα έτη, καθώς η απαιτούμενη παραγωγή είναι, επίσης, χαμηλότερη. Το 2019, εφόσον η απαιτούμενη παραγωγή θα πρέπει να προσεγγίσει τα 183.885 κιλά, το κόστος της άμεσης εργασίας θα είναι και το υψηλότερο και αποτιμάται σε 183.885 ευρώ.

3.6.6 Προϋπολογισμός Έμμεσου Κόστους

Για τον καταλογισμό του έμμεσου κόστους, η Εταιρία χρησιμοποιεί έναν προκαθορισμένο συντελεστή επιβάρυνσης Γενικών Βιομηχανικών Εξόδων με βάση τις ώρες τις άμεσης εργασίας.

$$\text{Συντελεστής επιβάρυνσης ΓΒΕ} = \frac{\text{ΓΒΕ Καταλογισθ έντα}}{\text{Προϋπολογισθε ίσες Ωρες Άμεσης Εργασίας}} =$$

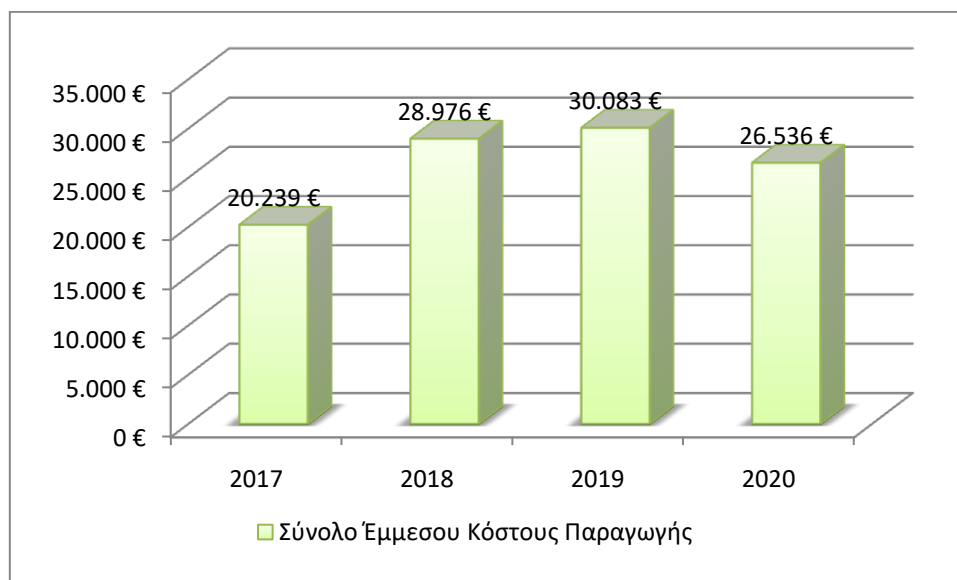
$$\frac{105.835}{191.670} = 0,55\text{€ /}\Omega\text{AE}$$

Ο προϋπολογισμός του Έμμεσου Κόστους ανά έτος και συνολικά, έως το 2020 θα είναι ως εξής:

Πίνακας 3.7: Προϋπολογισμός Έμμεσου Κόστους

	2017	2018	2019	2020	Σύνολο
Προϋπολογιζόμενες άμεσες εργατοώρες	35.479	52.952	55.166	48.073	191.670
Συντελεστής μεταβλητού έμμεσου κόστους παραγωγής	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50
Μεταβλητό έμμεσο κόστος παραγωγής	17.739€	26.476€	27.583€	24.036€	95.835€
Σταθερό έμμεσο κόστος παραγωγής	2.500€	2.500€	2.500€	2.500€	2.500€
Σύνολο Έμμεσου Κόστους Παραγωγής	20.239€	28.976€	30.083€	26.536€	105.835€

Πηγή: Ίδια επεξεργασία

Πηγή: Ίδια επεξεργασία

Σχήμα 3.9 Προϋπολογισμός Έμμεσου Κόστους

Το ύψος των απαιτούμενων ωρών εργασίας επηρεάζει άμεσα το σύνολο του έμμεσου κόστους παραγωγής που ακολουθεί αντίστοιχη πορεία, όπως καταδεικνύεται και από τα πιο πάνω δεδομένα. Έτσι, το 2017, έτος που απαιτούνται και οι λιγότερες ώρες άμεσης εργασίας, εντοπίζεται και το μικρότερο συνολικό έμμεσο κόστος παραγωγής, ύψους 20.239 ευρώ, ενώ το 2019 που οι άμεσες ώρες εργασίας λαμβάνουν τη μέγιστη τιμή- 55.166- αντίστοιχα και το έμμεσο κόστος παραγωγής μεγιστοποιείται και προσδιορίζεται σε 30.083 ευρώ.

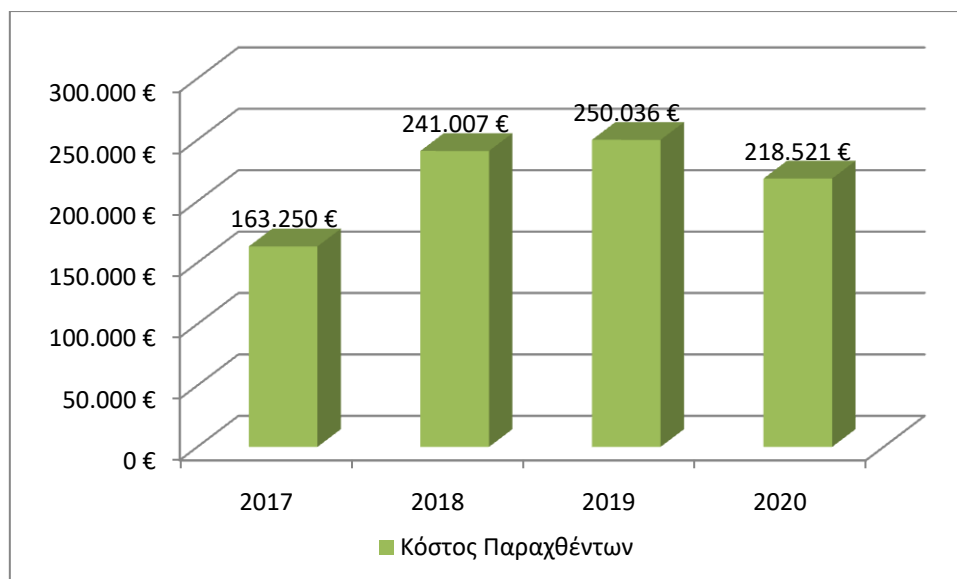
3.6.7 Προϋπολογισμός Κόστους Παραχθέντων

Η Εταιρία δεν διατηρεί απόθεμα ημικατεργασμένων προϊόντων. Συνεπώς, η Κατάσταση του Κόστους Παραχθέντων ανά έτος και συνολικά, έως το 2020, διαμορφώνεται ως εξής:

Πίνακας 3.8 Κατάσταση Κόστους Παραχθέντων

	2017	2018	2019	2020	Σύνολο
Κόστος Α Υλών	36.574 €	53.174 €	54.456 €	47.766 €	191.970 €
Συν Κόστος Άμεσης Εργασίας	+118.263 €	+176.508 €	+183.885 €	+160.243 €	+638.899 €
Άμεσο Κόστος	154.837 €	229.681 €	238.342 €	208.009 €	830.869 €
Συν ΓΒΕ	+8.413 €	+11.325 €	+11.694 €	+10.512 €	+41.945 €
Βιομηχανικό Κόστος	163.250 €	241.007 €	250.036 €	218.521 €	872.814 €
Συν Ημιέτοιμα προϊόντα αρχής	0 €	0 €	0 €	0 €	+ 0 €
Μείον Ημιέτοιμα προϊόντα τέλους	0 €	0 €	0 €	0 €	- 0 €
Κόστος Παραχθέντων	163.250 €	241.007 €	250.036 €	218.521 €	872.814 €

Πηγή: Ίδια επεξεργασία

Πηγή: Ίδια επεξεργασία

Σχήμα 3.10 Κόστος Παραχθέντων

Η συνολική παραγωγή θα ανέλθει σε 638.899 κιλά. Συνεπώς, το κόστος παραγωγής ανά κιλό θα είναι:

$$\text{Κόστος ανά μονάδα} = \frac{872.814}{638.899} = 1,37\text{€} / \text{κιλό}$$

Το κόστος παραχθέντων παρουσιάζει σημαντική αύξηση από το 2017 στο 2018 και, συγκεκριμένα, από 163.250 αποτιμάται σε 241.007 ευρώ. Το 2019, εντοπίζεται μικρή, σχετικά, αύξηση και αποτιμάται σε 250.036, ενώ το 2020 αναμένεται μείωση του κόστους παραχθέντων στο ποσό των 218.521 ευρώ.

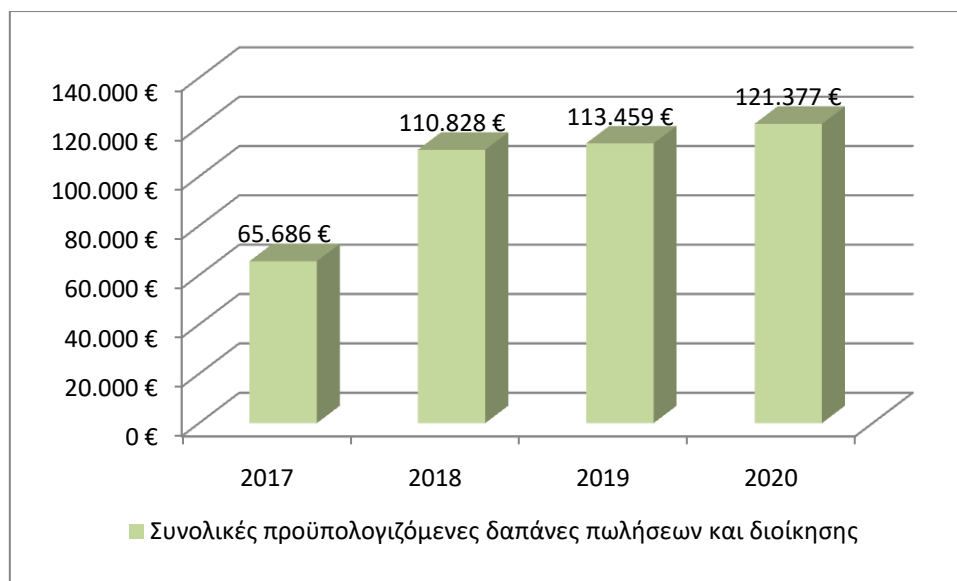
3.6.8 Προϋπολογισμός Δαπανών Διοίκησης και Πωλήσεων

Ο προϋπολογισμός των δαπανών Διοίκησης και Πωλήσεων ανά έτος και συνολικά, έως το 2020 θα είναι ως εξής:

Πίνακας 3.9: Προϋπολογισμός Δαπανών Διοίκησης και Πωλήσεων

	2017	2018	2019	2020	Σύνολο
Πωλήσεις σε κιλά	85.172 Kg	175.455 Kg	180.718 Kg	196.554 Kg	637.899 Kg
Μεταβλητές δαπάνες πωλήσεων και διοίκησης ανά κιλό	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Προϋπολογιζόμενες μεταβλητές δαπάνες πωλήσεων και διοίκησης	42.586 €	87.728 €	90.359 €	98.277 €	318.950 €
Προϋπολογιζόμενες σταθερές δαπάνες πωλήσεων και διοίκησης					
Διαφημίσεις	6.000 €	6.000 €	6.000 €	6.000 €	24.000 €
Μισθοί	14.000 €	14.000 €	14.000 €	14.000 €	56.000 €
Ασφάλιστρα	1.900 €	1.900 €	1.900 €	1.900 €	7.600 €
Αποσβέσεις	1.200 €	1.200 €	1.200 €	1.200 €	4.800 €
Προϋπολογιζόμενες σταθερές δαπάνες διοίκησης και πωλήσεων	23.100 €	23.100 €	23.100 €	23.100 €	92.400 €
Συνολικές προϋπολογιζόμενες δαπάνες πωλήσεων και διοίκησης	65.686 €	110.828 €	113.459 €	121.377 €	411.350 €

Πηγή: Ίδια επεξεργασία

Πηγή: Ίδια επεξεργασία

Σχήμα 3.11 Συνολικές προϋπολογιζόμενες δαπάνες πωλήσεων και διοίκησης

Ο προϋπολογισμός διοίκησης και πωλήσεων λαμβάνει υπόψη δεδομένα που σχετίζονται με τον όγκο των πωλήσεων που αναμένεται να πραγματοποιήσει η επιχείρηση και που είναι μεταβλητά, αλλά και σταθερές δαπάνες όπως είναι οι μισθοί, τα έξοδα διαφήμισης, τα ασφάλιστρα και οι αποσβέσεις. Έτσι, εντοπίζεται μια σταθερή αυξητική τάση στις συνολικές προϋπολογιζόμενες δαπάνες πωλήσεων και διοίκησης ανάμεσα στα έτη 2017 και 2020. Το 2020, μάλιστα, η αξία αυτή υπολογίζεται, σχεδόν, να διπλασιαστεί σε σχέση με το 2017 και από 65.686 ευρώ να ανέλθει σε 121.377 ευρώ.

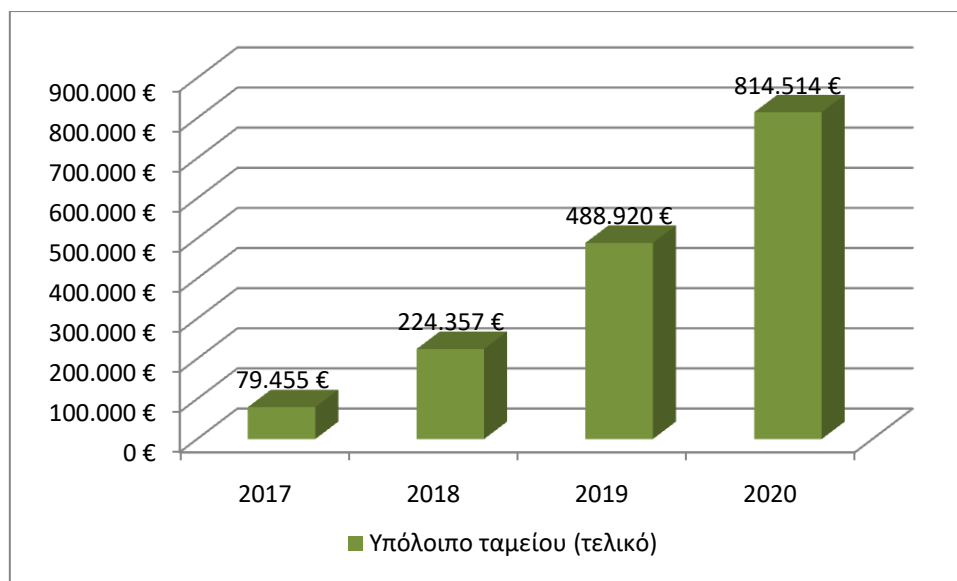
3.6.9 Προϋπολογισμός Μετρητών

Ο προϋπολογισμός των μετρητών ανά έτος και συνολικά, έως το 2020 θα είναι ως εξής:

Πίνακας 3.10: Προϋπολογισμός Μετρητών

	2017	2018	2019	2020	Σύνολο
Υπόλοιπο ταμείου, αρχικό	42.500 €	79.455 €	224.357 €	488.920 €	835.231 €
Συν: Εισπράξεις					
Εισπράξεις από πελάτες	268.861 €	487.696 €	625.145 €	665.769 €	2.047.471 €
Συνολικά διαθέσιμα μετρητά	311.361 €	567.151 €	849.501 €	1.154.688 €	2.882.702 €
Μείον: Εκταμιεύσεις					
Άμεσα υλικά	41.944 €	46.534 €	53.943 €	50.442 €	192.863 €
Άμεση εργασία	118.263 €	176.508 €	183.885 €	160.243 €	638.899 €
Έμμεσο κόστος παραγωγής	7.213 €	10.125 €	10.494 €	9.312 €	37.145 €
Πωλήσεις και διοίκηση	64.486 €	109.628 €	112.259 €	120.177 €	406.550 €
Συνολικές εκταμιεύσεις	231.907 €	342.794 €	360.582 €	340.174 €	1.275.457 €
Πλεόνασμα (έλλειμμα) διαθέσιμων μετρητών	79.455 €	224.357 €	488.920 €	814.514 €	1.607.245 €
Υπόλοιπο ταμείου (τελικό)	79.455 €	224.357 €	488.920 €	814.514 €	1.607.245 €

Πηγή: Ίδια επεξεργασία

Πηγή: Ίδια επεξεργασία

Σχήμα 3.12 Υπόλοιπο ταμείου

Το ταμείο παρουσιάζει σημαντικό πλεόνασμα το οποίο η Εταιρία μπορεί να διαθέσει είτε σε περαιτέρω επενδύσεις, είτε σε ενίσχυση του σχεδίου προώθησης και marketing, είτε να τα τοποθετήσει σε βραχυπρόθεσμα χρεόγραφα.

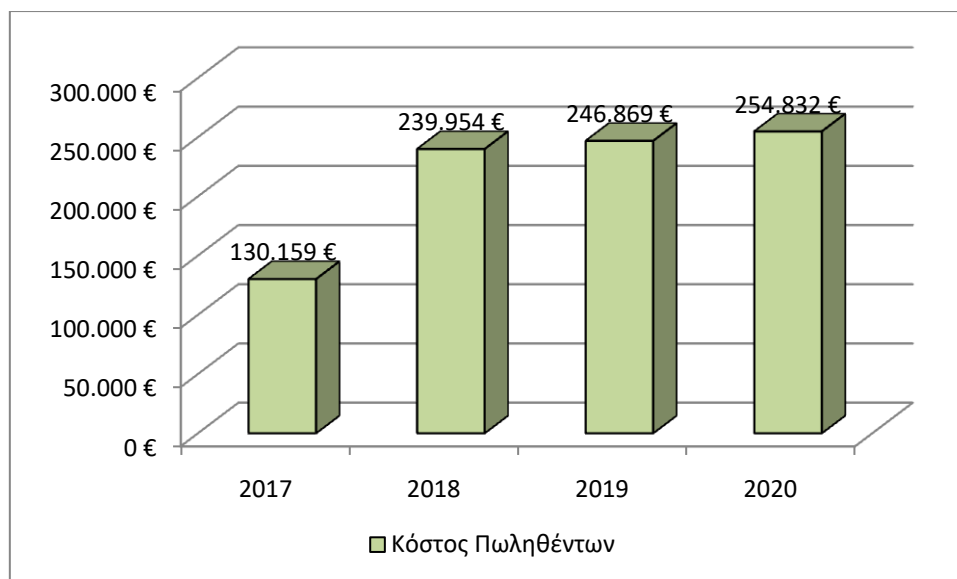
3.6.10 Προϋπολογισμός Κόστους Πωληθέντων

Η Κατάσταση του Κόστους Πωληθέντων ανά έτος και συνολικά, έως το 2020, διαμορφώνεται ως εξής:

Πίνακας 3.11: Κατάσταση Κόστους Πωληθέντων

	2017	2018	2019	2020	Σύνολο
Κόστος Παραχθέντων	163.250 €	241.007 €	250.036 €	218.521 €	872.814 €
Συν έτοιμα προϊόντα αρχής	+2.000 €	+35.091 €	+36.144 €	+39.311 €	+2.000 €
Μείον έτοιμα προϊόντα τέλους	-35.091 €	-36.144 €	-39.311 €	-3.000 €	-3.000 €
Κόστος Πωληθέντων	130.159 €	239.954 €	246.869 €	254.832 €	871.814 €

Πηγή: Ίδια επεξεργασία

Πηγή: Ίδια επεξεργασία

Σχήμα 3.13 Κόστος Πωληθέντων

Το κόστος πωληθέντων, όπως καταδεικνύεται από τα δεδομένα του πίνακα, αναμένεται να αυξάνεται σταθερά με τη πάροδο των ετών, με τη μεγαλύτερη απόκλιση να εντοπίζεται από το 2017 στο 2018 και, συγκεκριμένα, να λαμβάνει τιμή το 2017 130.159 ευρώ και το 2018 239.954 ευρώ, αντίστοιχα.

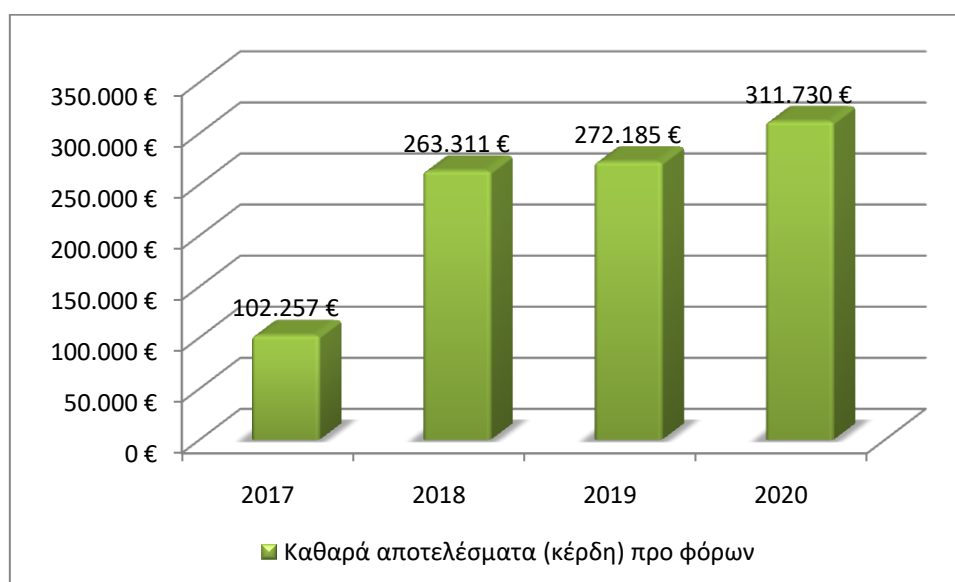
3.6.11 Προϋπολογισμός Αποτελεσμάτων Χρήσεως

Η Κατάσταση των Αποτελεσμάτων Χρήσεως ανά έτος και συνολικά, έως το 2020, διαμορφώνεται ως εξής:

Πίνακας 3.12: Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσεως

	2017	2018	2019	2020	Σύνολο
Πωλήσεις	298.102 €	614.093 €	632.513 €	687.939 €	2.232.647 €
Μείον Κόστος Πωληθέντων	-130.159 €	-239.954 €	-246.869 €	-254.832 €	-871.814 €
Μεικτά αποτελέσματα (κέρδη)	167.943 €	374.139 €	385.644 €	433.107 €	1.360.833 €
Μείον: Δαπάνες πωλήσεων και διοίκησης	-65.686 €	-110.828 €	-113.459 €	-121.377 €	-411.350 €
Καθαρά αποτελέσματα (κέρδη) προ φόρων	102.257 €	263.311 €	272.185 €	311.730 €	949.483 €

Πηγή: Ίδια επεξεργασία

Πηγή: Ίδια επεξεργασία

Σχήμα 3.14 Καθαρά αποτελέσματα (κέρδη) προ φόρων

Η Εταιρία παρουσιάζει σημαντική κερδοφορία προ φόρων από το πρώτο κιόλας έτος των προβλέψεων εκμετάλλευσης. Η συνεχής προσπάθεια της διεύθυνσης για διατήρηση του κόστους σε χαμηλά επίπεδα, σε συνδυασμό με στοχευμένες προωθητικές ενέργειες, αλλά και κορυφαίου ποιοτικά ελαιολάδου, οδηγούν τη προ φόρων κερδοφορία σε ανοδική πορεία εξασφαλίζοντας τη μακροχρόνια βιωσιμότητα της Εταιρίας.

3.6.12 Προϋπολογισμός Ισολογισμού

Η περιουσιακή κατάσταση του Ισολογισμού ανά έτος έως το 2020, διαμορφώνεται ως εξής:

Πίνακας 3.13 Ισολογισμός

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	2017	2018	2019	2020
Πάγιο Ενεργητικό				
Οικόπεδα	100.000 €	100.000 €	100.000 €	100.000 €
Καθαρή Αξία Μηχανημάτων	400.000 €	320.000 €	240.000 €	160.000 €
Καθαρή Αξία Επίπλων και Εξοπλισμού	3.000 €	2.400 €	1.800 €	1.200 €
Καθαρή Αξία Μεταφορικών Μέσων	65.000 €	52.000 €	39.000 €	26.000 €
Σύνολο Παγίων	568.000 €	474.400 €	380.800 €	287.200 €
Κυκλοφορούν Ενεργητικό				
Αποθέματα	35.091,00 €	36.143,60 €	39.310,80 €	43.520,90 €
Απαιτήσεις	209.240,80 €	245.637,00 €	253.005,20 €	275.175,60 €
Διαθέσιμα	79.454,57 €	224.356,58 €	488.919,69 €	814.514,02 €
Σύνολο Κυκλοφορούντος	323.786,37 €	506.137,18 €	781.235,69 €	1.133.210,52 €
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	891.786,37 €	980.537,18 €	1.162.035,69 €	1.420.410,52 €
ΠΑΘΗΤΙΚΟ				
Ίδια Κεφάλαια				

Εταιρικό κεφάλαιο	328.000 €	328.000 €	328.000 €	328.000 €
Επιχορηγήσεις	240.000 €	192.000 €	144.000 €	96.000 €
Αφορολόγητα Αποθεματικά	182.052 €	172.979 €	393.018 €	630.228 €
Κέρδη Χρήσης	102.257 €	263.311 €	272.185 €	311.730 €
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων	852.309 €	956.290 €	1.137.204 €	1.365.958 €
Υποχρεώσεις				
Προμηθευτές	34.629,65 €	21.269,44 €	21.782,52 €	47.765,26 €
Λοιπές υποχρεώσεις	4.848,15 €	2.977,72 €	3.049,55 €	6.687,14 €
Σύνολο Υποχρεώσεων	39.477,80 €	24.247,17 €	24.832,07 €	54.452,40 €
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	891.786,38 €	980.537,17 €	1.162.035,70 €	1.420.410,51 €

Πηγή: Ίδια επεξεργασία

Η αξία των παγίων περιουσιακών στοιχείων αποσβάζεται με χρόνο ωφέλιμης ζωής τα πέντε έτη. Η Εταιρία χρησιμοποιεί τη σταθερή μέθοδο αποσβέσεων. Από τις αποσβέσεις εξαιρείται το οικόπεδο.

Οι επιχορηγήσεις χρησιμοποιήθηκαν για την αγορά μηχανημάτων. Συνεπώς, ο ρυθμός μείωσής τους διαχρονικά είναι ανάλογος αυτού των αποσβέσεων τους.

ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

Το ελαιόλαδο και τα προϊόντα αυτού αποτελούν σημαντικό τμήμα της ελληνικής παραγωγής, ενώ περιλαμβάνονται και στα βασικά εξαγωγικά προϊόντα της Ελλάδας, αφού η χώρα κατατάσσεται στη 3^η θέση των σχετικών εξαγωγών.

Οι σύγχρονες τάσεις, επιπλέον, έχουν εντείνει την ανάγκη για τη παραγωγή προϊόντων, και ελαιολάδου, με οικολογικές και βιώσιμες πρακτικές, ώστε να ελαχιστοποιείται η περιβαλλοντική επιβάρυνση.

Η επιχείρηση ΕΛΛΑΔΙΚΟ, θέλοντας να αξιοποιήσει τα παραπάνω δεδομένα, επιθυμεί να δραστηριοποιηθεί στη παραγωγή οικολογικού ελαιολάδου, στη περιοχή της Μεσσηνίας. Ο εν λόγω νομός, περιλαμβάνεται στις περιοχές με τη μεγαλύτερη παραγωγή ελαιολάδου στην Ελλάδα, γεγονός που εξασφαλίζει, σε μεγάλο ποσοστό, την απορρόφηση της παραγωγής. Ταυτόχρονα, όμως, ακριβώς λόγω αυτής της μεγάλης παραγωγής στη περιοχή υφίσταται σημαντικός ανταγωνισμός, αφού στο νομό λειτουργεί μια πληθώρα ελαιουργείων. Αν και τα περισσότερα εξ αυτών δεν είναι οικολογικά, ο ανταγωνισμός είναι έντονος.

Προκειμένου, άρα, η επιχείρηση ΕΛΛΑΔΙΚΟ να μπορέσει να διατηρήσει τη λειτουργία της μακροπρόθεσμα, χρειάζεται να επεκταθεί και σε εξωτερικές αγορές. Ιδανική κρίνεται η συνεργασία με αγοραστές του εξωτερικού που θα επιλέγουν την εν λόγω επιχείρηση για να εισάγουν οικολογικό λάδι. Αυτό θα είναι συμφέρον τόσο για την επιχείρηση, όσο και για τους παραγωγούς ελαιολάδου που θα έχουν εξασφαλισμένη τη πώληση της παραγωγής τους στο εξωτερικό και, μάλλον, σε υψηλότερες τιμές. Δε πρέπει να λησμονείται ότι η εσωτερική αγορά στην Ελλάδα, λόγω της οικονομικής κρίσης, έχει περιοριστεί και οι παραγωγοί αναζητούν επιπλέον σημεία πώλησης των προϊόντων τους.

Εφόσον η επιχείρηση ΕΛΛΑΔΙΚΟ θελήσει να επεκταθεί στο εξωτερικό, όπως στη Ρωσία και τη Κίνα, θα πρέπει να γνωστοποιήσει τη λειτουργία της. Αυτό μπορεί να γίνει με τη συμμετοχή σε διεθνείς εκθέσεις τροφίμων όπου οι αντιπρόσωποι της

επιχείρησης θα ενημερώνουν τους ενδιαφερομένους σχετικά με την ιδιαιτερότητα και τα πλεονεκτήματα που διαθέτουν στη παραγωγή ελαιολάδου.

Βιβλιογραφία

Ελληνική

Αλεξιάκη, Δ., (2015), «Επιπτώσεις λόγω των capital controls και στην αγορά ελαιόλαδου», *Η Ναυτεμπορική*, 28 Ιουλίου.

Ανδρικόπουλος, Ν., (2015), *Τροφολογία*, Αθήνα: Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών.

Βανταράκης, Α., (2015), «Ατμοσφαιρική Ρύπανση και Πυρηνελαιουργεία», *The Best News*, διαθέσιμο στο: <http://www.thebest.gr/news/index/viewStory/319673>, ανακτήθηκε την 1/11/2016.

Γκούμας, Γ. & Σηφακάκη, Φ., (2013), ΠΟΠ/ΠΓΕ ελαιόλαδα: Τάσεις και προοπτικές, *Περιοδικό Ελληνικού Γεωργικού Οργανισμού «Δήμητρα»*, Τεύχος 3.

Δαγκαλίδης, Α., (2011), *Παραγωγή Ελαιολάδου*, Κλαδική Μελέτη 16, Τράπεζα Πειραιώς.

Διανέλλος, Γ., (2015), «Ελαιόλαδο: Ιδιότητες, ποιότητα και σημασία στην καθημερινή ζωή», *Agrigate*, διαθέσιμο στο: <http://science.agrigate.gr/2013-12-31-18-54-40/>, ανακτήθηκε την 25/10/2016.

Ενιαίος Φορέας Ελέγχου Τροφίμων, (2013), *Κανόνες Εμπορίας & Επισήμανσης ελαιολάδου*.

Ινστιτούτο Εμπορίου και Υπηρεσιών της ΕΣΕΕ, (2013), *Μελέτη ένταξης του ελαιολάδου στο χρηματιστήριο εμπορευμάτων*.

Κέντρο Επιχείρησης & Καινοτομίας Αττικής, (2012), *Κλαδική Μελέτη Ελαιολάδου Πυρηνελαίου & Παράρτημα «Συνοπτικής Αναφοράς στην Αγορά των Επιτραπέζιων Ελιών»*.

Κορακάκης, Α., «Στο κόκκινο τα ελαιοτριβεία με τη βιωσιμότητα σε κίνδυνο». Στο Κοντοθανάσης, Κ., (2009), «Ελληνικά Ελαιοτριβεία 2009/2010», *Ελιά & Ελαιόλαδο*, Τεύχος 68.

Κυπριακό Εμπορικό Κέντρο Αθηνών, (2013), *Ελαιόλαδο*, Έρευνα Αγοράς.

Κυριτσάκης, Κ., Α., (2007), *Ελαιόλαδο: Συμβατικό & Βιολογικό, Βρώσιμη Ελιά-Πάστα Ελιάς*, 4^η Έκδοση, Θεσσαλονίκη: Copy City.

Κωστελένος, Δ., Γ., (2011), *Στοιχεία ελαιοκομίας: Ιστορία, περιγραφή και γεωγραφική κατανομή των ποικιλιών ελιάς στην Ελλάδα*, Αυτοέκδοση.

Λάβαντος, Α. & Χελά, Δ., (2008), *Συντήρηση και διαχείριση αγροτικών προϊόντων και τροφίμων*, Εκπαιδευτικό Υλικό, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων.

Μανάβης, Ν., (2016), «Οι τάσεις στην αγορά του ελαιολάδου», *Εμπρός Net*, διαθέσιμο στο: <http://www.emprosnet.gr/article/86425-oi-taseis-stin-agora-toy-elaioladoy>, ανακτήθηκε την 5/11/2016.

Ξενάκη, Δ., (2015), «Ελαιόλαδο και Υγεία: Από τα καρδιαγγειακά νοσήματα μέχρι την οπτική μνήμη και την ευφράδεια», *Onmed*, διαθέσιμο στο: <http://www.onmed.gr/diatrofi/story/336447/elaiolado-kai-ygeia-apo-ta-kardiaggeiaka-nosimata-mexri-tin-optiki-mnimi-kai-tin-effradeia>, ανακτήθηκε την 29/10/2016.

Παϊσιάδης, Σ., (2013), «Πρώτη παραμένει η Ελλάδα στην κατά κεφαλή κατανάλωση ελαιολάδου, αν και την περίοδο 2012/2013 παρουσίασε μείωση κατά 15%», *Agrotypos*, διαθέσιμο στο: <http://www.agrotypos.gr/index.asp?mod=articles&id=80146>, ανακτήθηκε την 5/11/2016.

Ποντίκης, Κ., (1992), *Ελαιοκομία*, Αθήνα: Εκδόσεις Σταμούλη.

Σεϊμενάκης, Ε., (2014), «Ελαιόλαδο – η πλήρης εικόνα του προϊόντος και της αγοράς σήμερα», *Analyst*, διαθέσιμο στο: <http://www.analyst.gr/2014/11/06/elaiolado-h-plhris-eikona-tou-proiontos-kai-ths-agoras-shmera/2/>, ανακτήθηκε την 25/10/2016.

Τράτσα, Μ., (2015), «Τους βγάζουν το λάδι από τη ρύπανση», *Το Βήμα*, 29 Νοεμβρίου.

Ξενόγλωσση

Ramirez- Tortosa, C., M., Granados, S. & Quiles, L., J., Chemical Composition, Types and Characteristics of Olive Oil. In Quiles, L., J., Ramirez- Tortosa, C. M. & Yaqoob, P., (2006), *Olive Oil & Health*, CABI Publishing.

Tsimis, A., D. & Karakasides, G., N., (2002), How the choice of container affects olive oil quality—a review, *Packaging Technology and Science*, 15(3): 147-154.

Ηλεκτρονικές πηγές

Agro24, (2014), «Οι 134 εγκεκριμένες μονάδες τυποποίησης μελιού και οι 437 ελαιολάδου», διαθέσιμο στο: <http://www.agro24.gr/agrotika/agora/epiheiriseis-metapoiisi/oi-134-egkekrimenes-monades-tyropoiisis-meliou-kai-oi-437>, ανακτήθηκε την 1/11/2016.

Agro24, (2016), «Τρίτη η Ελλάδα στην παγκόσμια παραγωγή ελαιολάδου το 2016-2017», διαθέσιμο στο: <http://www.agro24.gr/agrotika/proionta/georgia/elia/triti-i-ellada-stin-pagkosmia-paragogi-elaioladoy-2016-2017>, ανακτήθηκε την 30/10/2016.

Agrocert, (2007), «Γενικές πληροφορίες για τα προϊόντα ΠΟΠ/ΠΓΕ», διαθέσιμο στο: <http://www.agrocert.gr/pages/Content.asp?cntID=74&catID=48#anchor01>, ανακτήθηκε την 27/10/2016.

Biologika Organika Proionta, (2014), «Βιολογικό Ελαιόλαδο», διαθέσιμο στο: <http://biologikaorganikaproionta.com/viologika-proionta/viologiko-elaiolado-greek-organic-olive-oil/>, ανακτήθηκε την 27/10/2016.

Dhmos, (2015), «Τσουκαλαίικα (τα) Δήμου Οιχαλίας Τοπική Κοινότητα Τσουκαλαϊκών. Μεσσηνία – Πελοπόννησος», διαθέσιμο στο: <http://www.dhmos.gr/tsoukalaiika-dimos-oixalias/>, ανακτήθηκε την 6/11/2016.

Ελαιοτριβείο Αφοι Καραπατά & ΣΙΑ ΟΕ, (2016), «Η Εταιρεία», διαθέσιμο στο: <http://karapatas-olivepress.gr/el/etairia>, ανακτήθηκε την 10/11/2016.

Infoil, (n.d.), “Olive Oil Ecological Production Criteria”, διαθέσιμο στο: <http://www.infoil.gr/en/quality-criteria-olive/olive-oil-ecological-production>,

ανακτήθηκε την 27/10/2016.

International Olive Council, (2016), “World Olive Oil Figures: Production”, διαθέσιμο στο: <http://www.internationaloliveoil.org/estaticos/view/131-world-olive-oil-figures>,

ανακτήθηκε την 30/10/2016.

Messiniako S.A., (2016), «Ελαιοτριβείο», διαθέσιμο στο: <http://www.messiniako.gr/index.php/el-gr/paragogi/2016-10-07-07-05-59>,

ανακτήθηκε την 10/11/2016.

Olive News, (2016), “Έπεσαν έξω οι προβλέψεις της παγκόσμιας παραγωγής”, διαθέσιμο στο:

<http://www.olivenews.gr/el/article/7469/%ce%ad%cf%80%ce%b5%cf%83%ce%b1%ce%bd-%ce%ad%ce%be%cf%89-o%ce%b9-%cf%80%cf%81%ce%bf%ce%b2%ce%bb%ce%ad%cf%88%ce%b5%ce%b9%cf%82-%cf%84%ce%b7%cf%82-%cf%80%ce%b1%ce%b3%ce%ba%cf%8c%cf%83%ce%bc%ce%b9%ce%b1>,

ανακτήθηκε την 30/10/2016.

Olive Oil Quotation, (2008), “World Olive Oil Production and Market”, διαθέσιμο στο: <http://www.oliveoilquotation.com/default.aspx?MainId=1&SubId=2>,

ανακτήθηκε την 30/10/2016.

Olive Oil Times, (2016), “Special Report: Olive Oil Health Benefits”, διαθέσιμο στο: <https://www.oliveoiltimes.com/olive-oil-health-benefits>, ανακτήθηκε την 27/10/2016.

Organic Life, (2016), «Τι σημαίνει παρθένο ελαιόλαδο, εξευγενισμένο και πυρηνέλαιο;», διαθέσιμο στο: <http://www.organiclife.gr/el/diatrofi/1808-ladi.html>,

ανακτήθηκε την 25/10/2016.

Peloponnese Olive Grove, (2015), «Τύποι ελαιολάδου», διαθέσιμο στο: <http://peloponneseolivegrove.com/oliveoil/types/>, ανακτήθηκε την 25/10/2016.

Prosodol, (2011), «Παραγωγή Ελαιολάδου στη Μεσόγειο», διαθέσιμο στο: <http://www.prosodol.gr/?q=el/node/204>, ανακτήθηκε την 25/10/2016.

Salvanos, (2015), «Ποικιλία ελιών ελαιοπαραγωγής», διαθέσιμο στο: <http://www.salvanos.gr/?p=594>, ανακτήθηκε την 7/11/2016.

World Atlas, (2016), “Leading Olive Producing Countries”, διαθέσιμο στο: <http://www.worldatlas.com/articles/leading-olive-producing-countries.html>, ανακτήθηκε την 30/10/2016.

www.papoutsanis.gr